



# مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۱۴) اسفندماه ۱۳۵۲

فهرست مطالب :

تبصره ماده واحده قانون مربوط بتعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوایی نسبت به ناو استوار یکم‌های رسته‌های مخصوص نیروی دریایی و ارسال بمجلس سنا .

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی وسایر عوارض .

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون اقتصاد راجع بموافقت نامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان .

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به کنوانسیون مربوط بتالابهای بین‌المللی و تالابهای زیستگاه پرندگان آبی .

۱۲- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع به اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و ابلاغ بدولت .

۱۳- تقدیم لایحه تاسیس صندوق پس انداز ثابت افسران و درجه‌داران کادر ثابت ژاندارمری کشور ، بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور .

۱۴- اعلام وصول وقرائت نامه رسیده از مجلس سنا (لایحه مجازات اخلاک‌گران درصنایع) .

۱۵- بیانات بعد از دستور آقای فرهادپور .

۱۶- ختم جلسه .

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .  
 ۲- بیانات قبل از دستور : آقای قدردان - خانم دکتر آصف زاده - آقای دکتر سنگ و خانم صفی‌نیا .

۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اقتصاد راجع بموافقت نامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا و ابلاغ بدولت .

۴- تقدیم فقره لایحه ۱- اصلاح بودجه پیشنهادی وزارت جنگ برای بودجه سال ۱۳۵۲ - ۲- لایحه اعتبار هزینه‌های پیش‌بینی نشده بموجب ماده ۵۰ قانون محاسبات عمومی ۳- لایحه سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد وسایر سازمانهای بین‌المللی و تعهدات در سال ۱۳۵۲ بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی .

۵- تصویب صورت جلسه قبل .

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع بتمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۲۳ قانون محاسبات عمومی و ابلاغ بدولت .

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح تبصره ماده ۱۵ و بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۶ قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش و ارسال بمجلس سنا .

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع باصلاح

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان :

احمدی - عبدالحسین آموزگار - مهندس بدیعی -

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

دکتر حبیب بهبهانی - پدرامی - مهندس پروشانی -  
 بسیان - پیرزاده - پیمان - مهندس اسمعیل جلالی -  
 جهانشاهی - جهانی - دکتر دادفر - ذوالفقاری - رامبد -  
 ریگی - شاهنده - دکتر شمس - صائب - صادقی -  
 دکتر صالحی - کتروجه الله صدر - عبدالحسین طباطبائی -  
 مهندس عطائی - فیاض - فیصلی - کلانتر هرمزی -  
 کمالاتی - دکتر کیان - صدری کیوان - دکتر متین -  
 میرافضل - ناروئی - دکترنایی - نجدشیبانی - نیکپور -  
 طرفی - تزده - خانم آصف زاده - خانم دولشاهی -  
 خانم مزارعی .

#### غائبین مریض - آقایان :

بختیارها - پرویزی - جوانشیر - تیمسار حکیمی -  
 دیهم - سعادت فرد - شیخ بهبهانی - مهرزاد - دکتر ناوی -  
 دکتر مشایخی - خانم اقبال - خانم ضرابی .

۲- **بیانات قبل از دستور : آقای قدردان - خانم دکتر آصف زاده - آقای دکتر سنگ و خانم صفی نیا.**

**رئیس -** نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای قدردان تشریف بیاورید .

**قدردان -** باکسب اجازه از مقام معظم ریاست -  
 همکاران محترم روز جمعه ۱۰ اسفندماه جاری بدعوت  
 وزارت کار و سازمان بیمه های اجتماعی کمیسیون کار  
 مجلس شورای ملی به معیت آقای فضل الله معتمدی ریاست  
 محترم هیئت مدیره و مدیرعامل سازمان بیمه های اجتماعی  
 بمنظور بازدید از برنامه های وزارت کار و سازمان بیمه  
 های اجتماعی مسافرتی به بندرعباس نموده در بدو ورود در  
 محل استانداری با آقای ظهیری استاندار استان ساحلی ملاقات  
 سپس از طرح های انجام شده و در دست اقدام بازدید بعمل آمد  
 خوشبختانه پیشرفت های بزرگی را که تحت رهبریهای  
 دایمانه شاهنشاه آریامهر در زمینه های مختلف و در اثر  
 اجرای انقلاب شاه و ملت نصیب ملت ایران گشته است و  
 ثمرات شیرین انقلاب را که در کلیه امور حاصل گردیده است .  
 (صحیح است) در این استان ساحلی که تا قبل از انقلاب مقدس  
 شاه و مردم تبعیدگاه مجرمین بود از نزدیک مشاهده کردیم و  
 براستی چقدر بایستی پروردگار بزرگوار اشاکر و سپاسگزار  
 باشیم که بمارهبری عنایت فرموده که در عصر خجسته و  
 افتخار آفرین سلطنت گهربارش هر روز گامی تازه در راه

عباس توسط شرکت خانه سازی ایران وابسته بوزارت  
 کار زمین خریداری شده بمنظور ایجاد آموزشگاه  
 حرفه ای ساختمان بیمارستان ۲۲۲ تخت خوابی بندر  
 عباس که توسط وزارت آبادانی و مسکن در زمینی به  
 مساحت / ۱۸۳۰۰۰ مترمربع بنا میگردد این بیمارستان  
 که دارای بخش های جراحی - داخلی - امراض زنان -  
 کودکان - گوش و حلق و بینی میباشد در کنار خلیج فارس  
 موجب مباحثات و سربلندی است (احسنست) .

در بازدیدی که اعضاء کمیسیون بانفاق همکار  
 محترم آقای عبدالحمید معینی نماینده محترم میناب  
 از آن شهرستان بعمل آورده خوشبختانه شهر میناب نیز  
 با آن سابقه و عظمت تاریخی مانند سایر نقاط ایران از  
 مواهب و مزایای انقلاب برخوردار شده و برای پیشرفت  
 آن برنامه های خاصی در نظر گرفته شده است شهر میناب  
 که همه جای آن سیزو خرم و دارای مردمی فعال و  
 زحمتکش میباشد ۱۰ سال قبل کوچک ترین ارتباطی با  
 دیگر شهرهای ایران نداشت امروز به برکت انقلاب و  
 با اجرای طرحهای عمرانی يك آینده و وضع امیدوار  
 کننده ای برای این منطقه درپیش است در این شهرستان  
 طرح احداث سدی باهزینه / ۴۵۰ میلیون تومان بمرحله  
 اجراء و عمل در آمده است که در آینده آب مشروب  
 مردم بندر عباس و میناب و همچنین کشاورزی آنجا را  
 تأمین خواهد کرد در شهرستان میناب موافقت گردید  
 از طرف سازمان بیمه های اجتماعی يك شعبه و درمانگاه  
 برای کارگران ایجاد تا کارگران شریف در رفاه بیشتری  
 بسر برند امروز ملت ایران بسیار خوشبخت و سرافراز  
 است که در عصر پرافتخار و پربرکت شاهنشاه آریامهر  
 زندگی میکنند شاهنشاهی که آنی از فکر آسایش ملت  
 و پیشرفت مملکت فارغ نبوده و کلیه اوقات شریفشان  
 صرف سعادت و ترقی و تعالی ایران و ایرانی میشود و  
 امروز بخوبی حاصل این همه گذشت و بزرگواری را  
 در سراسر کشور می بینیم و بخود میبایم که باتلاش های  
 بی گرو و کوشش های شبانه روزی و رهبریهای دایمانه پدر  
 تاجدار کشور ما در عداد کشورهای مترقی در آمده و  
 اعتبار جهانی و بین المللی دیرین را بدست آورده است  
 (صحیح است) و در سایه رهبریهای خردمندان و این افکار

تابناک و اندیشه های بلند و ثمر بخش شاهنشاه آریامهر  
 رهبر عالیقدر ملت ایران و دولت خدمتگزار آقای هویدا  
 نیز با درک نیات ملوکانه در جلب رضایت مردم و تأمین  
 آسایش عمومی میکوشد و همکاران محترم ایشان بیشتر  
 در این خدمت صادقانه کوشا بوده بنحوی که در تمام نقاط  
 کشور این تلاش و کوشش بی نظیر و آشکار میباشد و  
 مشغول اجراء طرح ها و پروژه های مهم و مفیدی میباشند  
 و این فعالیت ها در کلیه روستاهای کشور نیز بچشم  
 میخورد که حدی بر آن متصور نیست (صحیح است) .  
 از پروردگار متعال برای کلیه خادمین ملک و  
 ملت توفیق خدمت خواستاریم (احسنست) .

در خاتمه عرایضم بطوریکه همکاران محترم اطلاع  
 حاصل نموده اند باردیگر دیروز متجاوزین مسلح عراقی  
 با سلاحهای سنگین چهارپاسگاه مرزی قصر شیرین را  
 زیر آتش گرفتند گرچه از طرف مرزبانان دلیر و رشید  
 ایران باتش مداوم آنها پاسخ داده شد و جلوی تجاوز  
 عراقی ها گرفته شد ولی در اینجا بعنوان يك ایرانی تجاوز  
 عراقی ها را محکوم ساخته و بآنها یاد آور میشویم که  
 دست از این روش تجاوز کارانه خود بمرزهای کشور  
 شاهنشاهی بردارند (احسنست) .

**رئیس -** خانم دکتر آصف زاده بفرمائید .  
**خانم دکتر آصف زاده -** جناب آقای رئیس  
 همکاران ارجمند در آغاز عرایض خود افتخار دارم  
 مراتب سپاس و درود بی پایان مردم شاه دوست و میهن  
 پرست آبادان را بپیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر تقدیم  
 دارم که با صدور فرمان مبارک ملوکانه در مورد تحصیل  
 رایگان در دوره ابتدائی و راهنمایی فصل زرین دیگری  
 در تاریخ انقلاب اجتماعی ایران گشوده و کلیه نوباوگان  
 کشور را از امکانات تحصیل رایگان - تغذیه صحیح -  
 تأمین سلامت جسم و روح و سیر بسوی ترقی و کمال  
 بهره مند فرمودند (صحیح است - احسنست) .

فرمانی که اختلاف طبقاتی را در امر تعلیم و  
 تربیت ریشه کن ساخته و کلیه فرزندان این مرز و بوم را  
 از شهری تا روستائی و کارگری و عشایری از آموزش  
 و پرورش یکنواخت بهره مند ساخته است در این انقلاب  
 آموزشی کلیه نوباوگان کشور حتی در دور افتاده ترین

نقاط میهن ما از جدیدترین وسایل آموزشی از طریق تلویزیون و ماهواره‌های مجهزی بهره‌مند خواهند شد (صحیح است) صدور این فرمان شاهانه که منبت از روح بزرگ و عدالت پرور رهبر عالیقدر ایران و ناظر بر تأمین رفاه و آسایش خانواده‌های ایرانی و بخصوص کودکان و نوجوانان این کشور میباشد موجی از سرور و شادمانی و سپاس قلبی میلیون‌ها نفر ایرانی را در سراسر کشور برانگیخته و همگی از زن و مرد - پیرو جوان و خرد و کلان شاهنشاه عالیقدر خود را سپاس و خدای بزرگ را بپاس وجود چنین رهبری شکر می‌گذارند (صحیح است).

در سفری که بمنظور بزرگداشت هشتم اسفندماه سالروز اعطای حقوق سیاسی بزنان ایران در معیت همکار ارجمند سرکار خانم جهانبانی - بانوان نمایندگان محترم مجلسین سنا و شورای ملی - اعضای هیئت اجرایی بانوان حزب ایران نوین و نمایندگان کلیه استانها و شهرستانها باستان خوزستان عزیمت کرده بودیم این شور و هیجان و سپاس بی‌پایان طبقات مختلف مردم همه جا با شکوه تمام جلوه‌گر بود (صحیح است).

مادر استان خوزستان و در شهرهای اهواز - آبادان و خرمشهر شاهد و ناظر برگزاری دو جشن بزرگ ملی و دورویداد فرخنده بودیم :

سالروز اعطای حقوق سیاسی بزنان ایران و صدور فرمان رهبر عالی‌قدر ایران - در مورد تحصیل رایگان - فرهنگیان و دانش آموزان شهرستان آبادان بادل و جان این فرمان مبارک ملوکانه را پذیرا گشته و بخصوص فرد فرد دانش آموزان دوره‌های راهنمایی این شهرستان به پاس این عطیه ملوکانه عریضه‌های شورانگیزی جهت سپاس به پیشگاه پدر تاجدار خود شاهنشاه آریامهر معروض داشته‌اند که کلیه این عریضه‌ها طی مراسم باشکوهی که در آبادان برگزار شده بود تقدیم حضور میهمان ارجمند شهر آبادان سرکار خانم جهانبانی گردید تا به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر معروض گردد . این نامه‌های شورانگیز که با تمام احساس و صفای صمیمیت کودکان هزاران دانش آموز آبادانی تنظیم گردیده است نمودار کوچکی است از سپاس قلبی میلیون‌ها

نوباوگان کشور و ارمغان ناچیزی است از طرف دانش آموزان آبادان به پیشگاه پدر تاجدار و رهبر عالیقدر ایران شاهنشاه آریامهر که همگی گویای این پیام است : شاهنشاه سپاس، (آفرین).

در اینجا لازم میدانم از هم‌مسلك ارجمند جناب آقای دکتر منوچهر کلانی دبیر کل حزب ایران نوین و همکار ارجمند سرکار خانم جهانبانی که موجبات اجتماسع بانوان ارجمند کشور را در استان خوزستان و تشکیل جلسات سودمندو اجتماعات شورانگیزی را در شهرهای این استان فراهم فرموده‌اند صمیمانه سپاسگزاری کرده و توفیق این هم‌مسلكان ارجمند و کلیه هم‌میهمان گرامی را در راه خدمت به شاهنشاه آریامهر و سر بلندی میهن عزیز از خداوند متعال مسئلت نمایم (احسن).

همچنین لازم است به سفر جناب آقای هويدانخست وزیر محبوب به کشور آلمان غربی که امروز عزیمت خواهند فرمود اشاره نموده و اضافه نمایم که نخست‌وزیر خدمتگزار حزبی ما که پیوسته در اجرای نیات شاهنشاه آریامهر در بسط و توسعه روابط دوستانه ایران با کلیه ممالک جهان گام‌های بلندی برداشته‌اند پیوسته در این راه پیروز و موفق بوده‌اند .

کشورهای ایران و آلمان فدرال از دیرباز روابط حسنه و دوستانه‌ای داشته‌اند و ما امیدواریم که این سفر نخست‌وزیر نیز بیش از پیش در تحکیم روابط سیاسی - اقتصادی و فرهنگی ایران و آلمان سهم بسزائی داشته باشد (انشاءالله).

در خاتمه توفیق دولت خدمتگزار جناب آقای هويدا را در خدمت به شاهنشاه و میهن عزیز مسئلت مینمایم . (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر سنگ بفرمائید.

دکتر سنگ - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی این روزها ملت ایران شاهد ورود میهمانان عالیقدر و گرامی شاهنشاه آریامهر بوده است. مسافرت اعلیحضرت سلطان قابوس پادشاه عمان و همچنین مسافرت های اخیر رؤسای جمهور سودان و زئیر بار دیگر نقش مهم و اساسی سیاست مستقل ملی ایران را که هدف آن تحکیم بیش از پیش روابط مودت با همه

کشورها و توسعه هر چه بیشتر همکاری دوستانه و همفکری بین همه ملل میباشد ثابت نموده و مینماید (صحیح است). رهبر بزرگ ما با دعوت از رؤسای ممالک و سفر بکشورهای مختلف جهان، ابواب دوستی و همکاری را در زمینه های مختلف سیاسی، اقتصادی، فنی و فرهنگی میگشاید و ضمن تشریح سیاست مستقل ملی، رؤسای ممالک را از نزدیک بیشرفتهای مهم کشور ما در همه رشته‌ها و سطوح مختلف آشنا میسازند (صحیح است). این بزرگترین موفقیت برای ملت ایران است.

مخصوصاً مسافرت اعلیحضرت پادشاه عمان بکشور ما، کشوری که میروند نقش خود را در مسائل مختلف بخوبی ایفا نماید، از لحاظ توسعه همکاری و همفکری بین دو کشور در حفظ نظم و ثبات و امنیت خلیج فارس بسیار مؤثر است (صحیح است).

در اینجا لازم میدانم با عرض خیر مقدم به پادشاه عمان میهمان عالیقدر ایران بقسمتی از فرمایشات شاهنشاه آریامهر در ضیافت کاخ نیاوران اشاره نمایم که چنین فرمودند :

ایران و عمان از نظر نزدیکی جغرافیائی از دورانیهای بسیار کهن رابطه‌ای نزدیک داشته‌اند که طبعاً در عصر اسلامی بر اثر علائق همکیشی این رابطه بازم نزدیکتر شده است. موقعیت خاص سرزمین شام در مدخل تنگه هرمز که پیوسته برای ایران دروازه ارتباط دریایی با دیگر نقاط جهان بوده است ما را همواره بسرنوشت مردمی که در این سرزمین زندگی میکرده‌اند علاقمند ساخته است و بدیهی است امروز که عامل نفت کشور های ما و شما و کلیه سرزمینهای دیگر پیرامون خلیج فارس را بصورت يك منطقه حساس جهان در آورده، این اشتراك منافع از هر وقت دیگر مثمر و قطعی تر شده است.

باید در این فرصت متذکر شوم که بعقیده ما تأمین این امنیت نه فقط مستلزم برخورداری از قدرت نظامی است، بلکه در عین حال لازم است بهبود وضع زندگی ملل این منطقه و اصلاحات عمیق اجتماعی و فرهنگی در کشورهای خلیج، راه را بر خرابکاریها و تحریکات مختلفی که ممکن است بصورت‌های گوناگون از طرف

عمال بیگانگان انجام گیرد ببندد، زیرا این خرابکاریها فقط میتواند در محیط‌هایی محروم از رفاه اقتصادی و از عدالت اجتماعی امکان عرض وجود پیدا کند و هر قدر این رفاه و عدالت بیشتر شود خود بخود محیط برای توفیق تحریکات نامساعدتر خواهد شد.

در این ضیافت اعلیحضرت سلطان قابوس پادشاه عمان از همکاری صمیمانه ایران سپاسگزاری کردند و چنین یادآور شدند :

.... آن اعلیحضرت اولین پاسخگوی ندای ما بودند و در این راه از مساعدت و یاری ما با ارسال افراد و مهمات دریغ نفرمودند که خوشبختانه سربازان دلیر ایران بهترین وجه در این راه انجام وظیفه کردند و این امر مورد تقدیر و سپاس وافر ما میباشد.

ملت ایران سیاست مستقل ملی خود که طراح آن شاهنشاه آریامهر هستند افتخار میکند و روش کشور شاهنشاهی ما بیش از پیش موجب حفظ صلح و آرامش و امنیت در سرتاسر منطقه میباشد (صحیح است).

موضوع دیگر که هر چه درباره آن صحبت شود بازم کافی نیست آنست که از زمان صدور فرمان شاهنشاه آریامهر دائر بر رایگان شدن تحصیل از کودکان و دوره ابتدائی تا دوره راهنمایی برای همگان چنان شور و شغفی در میان مردم بوجود آمده که حدود وصف ندارد و خود اینجانب روز پنجشنبه گذشته در بندر گز حاضر و ناظر احساسات عمیق و صادقانه مردم که برای سپاسگزاری در میدان یادبود این شهر گرد آمده بودند بودم، شور و هیجان مردم در سرتاسر مملکت از این اقدام ستایش آمیز بحدی است که در هر کوی و برزن، در هر خانه و خانواده در هر محفل و مکان درباره این مطلب بحث و صحبت میشود. این شور و هیجان در همه نقاط کشور حتی در دور افتاده ترین روستاها وجود دارد و همه مردم بوجود مبارک شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ایران دعایم گویند (صحیح است).

اجرای فرمان همایونی در وضع یکبارگی خانواده‌های ایرانی اثر دارد. خانواده‌هایی هستند که برای تحصیل فرزندان خود همراه مبالغی از بابت شهریه کودکان با دبستان میپردازند و چه بسا از غذا و لباس و دیگر مایحتاج



زندگی خود می‌کهند و با هر زحمت و عسرتی که هست این شهریه را فراهم نموده و تأدیه مینمایند.

من خود شاهد وضع خانواده‌ای هستم که پدر آنها برای نام نویسی بچه‌هایش با اینجانب مراجعه مینمود تا با سفارش من تخفیفی در باره آنها مراعات شود یعنی بجای آنچه که معمولاً از هر دانش آموز گرفته میشد، بعنوان بی بضاعت کمتر بگیرند و برای اینکه بتواند از چنین تخفیفی استفاده نماید احتیاج به تهیه يك استشهد محلی داشت که اهل محل و همسایه‌ها بنویسند و شهادت دهند که این دانش آموز از خانواده فقیر و بی چیز است و حال ملاحظه فرمائید که تا چه حد تهیه این ورقه برای طفل در دناک بود و تا چه حد غرور و عزت نفس او را خرد میکرد. شما نمیتوانید اطمینان داشته باشید این خانواده و صدها خانواده دیگر نظیر اینها هر روز و هر شب با هر لقمه غذایی که میخورند از ته قلبشان بجان شاهنشاه و بقای سلطنت ایران دعا میکنند. من اثر فرمایشات شاهنشاه را خوب درک کرده‌ام، تمام ملت ایران آنرا درک نموده‌اند و از صمیم قلب نسبت پدر تاجدار خود سپاسگزارند (صحیح است).

با صدور این فرمان گشایش بزرگی در زندگی مردم بخصوص طبقات کم درآمد و ساکنان روستاها فراهم می‌آید. این اقدام بزرگ در طریق توسعه و گسترش عدالت اجتماعی همیشه مورد توجه شخص شاهنشاه آریامهر بوده و هست. مهمتر آنکه از این بیعت فرزندان همه طبقات در کنار هم و در شرایط مساوی از يك سازمان آموزشی یکنواخت بهره‌مند میشوند (صحیح است). نکته مهم و قابل توجه دیگر اینست که همزمان با این فرمان شاهنشاه دستور فرمودند که بهر يك از این نوآموزان يك غذای معین بطور رایگان در روز داده شود. این نونهالان که آینده این مرز و بوم هستند برای رشد جسمانی و عضلانی احتیاج بمواد پروتئینی دارند و این موضوعی است که بر همه واضح و آشکار است و در زندگی اجتماعی مردم نیز بینهایت مؤثر است. بدون شك این يك تحول بزرگ در طریق انقلاب ملی ایران است، انقلابی که از لحاظ اجتماعی اقتصادی و صنعتی کشور

را بزرگترین پیشرفت‌ها نائل آورده و در راه رفاه عمومی مردم هر روز قدم تازه‌ای بر میدارد.

در اینجا باید متذکر شد که اجرای دقیق و صریح فرمان همایونی بطوریکه ضمن رایگان بودن تحصیلات، سطح آموزش و پرورش نیز بالا برود و دانش آموزان بتوانند از همه وسائل و تجهیزات لازم استفاده برند بسیار مهم است و امید می‌رود وزارت آموزش و پرورش در اجرای این امر مهم که امروز تا این اندازه مورد توجه و علاقه عامه مردم است توفیق حاصل نماید.

در این موقع باز لازم میدانم مراتب حق شناسی مردم حوزه انتخابیه خود یعنی کردکوی و بندر شاه و بندرگزرا از اینهمه مواهب که در هر زمینه نصیب ملت ایران شده است نظیر سایر افراد ملت ایران به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر تقدیم دارم و همچنین سپاسگزاری مردم را از اقدامات و برنامه‌های اصلاحی و عمرانی که در سطوح مختلف برای پیشرفت و ترقی کشور بموقع اجراء گذاشته شده و میشود اعلام دلرم و توفیق هر چه بیشتر دولت حزبی را در اجرای برنامه‌های آبادانی و عمرانی خواستار شوم و ضمناً به پاره‌ای از نیازهای حوزه انتخابیه خود بشرح زیر اشاره نموده و تقاضای انجام سریع آنها را مینمایم:

در درجه اول باید راجع به راه بین کردکوی و بندر شاه متذکر گردم این راه که يك راه اصلی مملکتی است و چندین شهر را به شاهراه شمالی مملکت وصل مینماید شریان حیاتی این منطقه محسوب میشود طول آن بسیار کوتاه بوده و فقط ۹ کیلومتر است قرار بود اسفالت این راه تمام شود که هنوز انجام نشده اکنون که برنامه پنجم شروع میشود تقاضا دارم هر چه زودتر نسبت به اجرای اسفالت آن اقدام بعمل آید نیازهای این منطقه متعدد است که در موقع مناسب در جلسه‌های حوزه استانی مطرح شده و خواهد شد و امیدوارم همانطوریکه تاکنون چندین کار مهم از قبیل رسانیدن آب آشامیدنی بمردم بندر شاه و شروع اجرای توسعه شبکه آبرسانی این شهر و مقدمات ایجاد مرکز تعلیماتی در بندرگز و توسعه شبکه‌های برق در روستاها و شهرهای این منطقه که با موفقیت اجرا شد خواهسته‌های دیگر مردم این منطقه نیز برآورده شود.

در خاتمه بازم امیدوارم که پیشرفت‌ها و موفقیت‌های دیگری بر رهبری شاهنشاه بزرگ ما نصیب این ملت شود و خداوند وجود گرامی شاهنشاه عزیز ما را که ضامن استقلال و امنیت و ثبات کشور ماست حفظ فرماید تا بزودی بدروازه‌های طلائی تمدن بزرگ برسیم. متشکرم (احسن - احسن).

دلیس - خانم صفی نیا فرمائید.

**بانوصفی نیا** - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان ارجمند، صحبت امروز من درباره فرمان عدالت گستر شاهنشاه آریامهر در مورد تحصیلات رایگان و همگانی برای فرزندان این مملکت است در این چند روز که از صدور این فرمان میگذرد در چندین بار به اهمیت این فرمان واقف میشویم باید بیشتر به صادر کننده این فرمان رهبر انقلاب ایران سر تعظیم فرود آوریم این فرمان انقلابی مکمل و کامل کننده فرمان عدالت گستر شاهنشاه در انقلاب اجتماعی ایران یعنی انقلاب شاه و مردم بوده است زیرا اختلاف طبقاتی اگرچه بالغای رژیم آریامهر و رعیتی با سهم شدن کارگران در سود کارخانجات با اعطای حقوق سیاسی بزنان ایران در این یازده سال از بین رفته است ولی اگر در باره انقلاب آموزشی و توجه به اختلاف طبقاتی که در وضع آموزشی بی هدف ما در این ایام جلوه‌گری داشته توجه نمیشد این اختلاف طبقاتی در سطح آموزش و پرورش اشکالاتی را در سال‌های آینده برای مملکت ما فراهم می‌آورد زیرا آنها پول‌گه باعث تشخیص است نمیتوانست يك عده از فرزندان این مملکت را از آموزش بهتر بهره‌مند سازد و روستازادگان ما و مردم شهری ما که قادر به پرداخت و تأمین هزینه برای فرزندان خود نبودند از این موهبت یعنی دادن امکان برای آموزش بهتر محروم باشند رهبر ما مثل همیشه باین امر توجه فرمودند و بسیار بموقع یعنی در زمانی که کشور ما امکانات مالی اش اجازه میداد فرمانی صادر فرمودند که در آمد بیشتر ما صرف آموزش و پرورش بشود آموزش و پرورش که در تمام دنیا و در مملکت ما خرج دارد يك دانش آموز برای وزارت آموزش و پرورش در مدارس دولتی مقداری هزینه بر میدارد بدون شك چه در روستا و چه در سطح شهر ولی اگر ما بخواهیم باصل این فرمان بی‌بیزیم باید متوجه

بشویم که حقیقتاً در حال حاضر آن امکاناتی که بایستی بفرزندان این مملکت در تمام مدارس داد همیشه و سانش فراهم نبود بعلت نداشتن بودجه کافی و نداشتن معلم که متأسفانه در سالهای اخیر برای تربیت اش توجه کافی نشده عدم توجه به تربیت معلم که نمیدانم تقصیرش را باید بگردن کی گذاشت وزارت علوم یا وزارت آموزش و پرورش مخصوصاً در سطح متوسطه که اکثراً با مقامات آموزش و پرورش که صحبت میشد باین موضوع توجه میدادند که تربیت معلم در سطح دبیرستان با وزارت علوم است در این چند سال در ساحت مقدس مجلس شورای ملی که خدمت گزار هستم کراراً با مقامات مربوط عرض کردم و تذکره دادم که معلم واقعی در دبیرستانها روز بروز روبه کمبود است برای اینکه معلمین قدیمی پیر و خسته شده‌اند و معلمین خسته از این در بآن در برای تأمین معاش مجبورند روزی بیست ساعت درس بدهند و این درس دادن هیچ نتیجه خوبی ندارد در هر حال وضع آموزشی ما در حال حاضر ایجاب میکرد که با يك چنین فرمان عدالت گستری در آن تجدید نظر بعمل آید مدارس غیر دولتی و دانش آموزانی که در این مدارس تحصیل میکنند رو بهم در سطح کشور ۵۰۰ هزار نفرند پس ملاحظه میفرمائید از ۶۰۵ میلیون دانش آموز دبستان و متوسطه ۵۰۰ هزار نفر چندان رقم مهمی نیست و دولت در حال حاضر اگر هدف آموزشی اش را مشخص بکند بسیار خوب میتواند يك پوششی روی این ۵۰۰ هزار نفر بدهد ولی من در اینجا میخواهم بعرض نمایندگان محترم که با بچه‌هایشان در مدرسه تحصیل میکنند یا خویشاوندانشان در مدرسه هستند برسانم هدف آموزشی ما چیست ۵۰۰ هزار نفر باید روزی ۴ ساعت انگلیسی یا فرانسه یا آلمانی بخوانند و يك ساعت فارسی یا ۵۰۰ هزار نفر مثل بقیه مردم این مملکت در مدارس ایران تحت يك آموزش واحد تحصیل کنند این اختلافی که بوجود آورده‌اند که بعضی از والدین بین خود بگویند ما بچه‌مان را در مدرسه‌ای که سالانه ده هزار تومان هزینه تحصیلی اش میشود گذاشته‌ایم یکی دیگر بگوید، هشت هزار تومان و دیگری شش هزار و ۴ هزار تومان و تمام تفاخر و تشخیص اینها این است که آموزش و پرورش را در مدارس ایران بسبک و زبان



خارجی درس میدهند و این باعث افتخار يك عده‌ای شده است و این خطری است که جامعه ما را تهدید میکند این ۵۰۰ هزار نفر بدون تردید باید مثل سایر بچه‌های این مملکت تحصیل کنند و سطح تحصیلشان را باید بالا آورد و این باید در روستا و شهر یکسان و یکنواخت باشد.

باین فرمان عدالت گستر ما متوجه میشویم که خود شاهنشاه توجه فرمودند، معلم شایسته باندازه کافی نداریم باین جهت است که او امری صادر فرمودند که از وجود ماهواره‌ها استفاده بشود. در دو سال پیش در همین ساحت مقدس عرض کردم از طریق رادیو تلویزیون سطح آموزش را در مملکت یکنواخت و هم آهنگ کنید حتی سؤالات امتحانی را از رادیو پخش کنند که تادرسیدن شهرستانها دست این و آن نیفتد اگر انشاء الله در پیاده کردن این فرمان مقدس سعی و کوشش همه مردم این مملکت اعم از پدر و مادرها و مسئولین آموزش و پرورش و هر فردی که اینجا زندگی میکند بشود این هم آهنگی را بوجود بیاورند که میتواند هم بوجود بیاورند راه ما را برسین بدروازه‌های تمدن طلائی هموار میسازند همیشه اینجا مثال زده‌ام بعنوان بزرگترین نمونه آموزشی این مملکت که از مدارس خارجی هم بهتر کار میکنند و از تمام مدارس غیر دولتی ایران هم بهتر کار میکنند. مجموعه‌ای است بنام مؤسسات آموزشی فرح که الآن دو سال است که اعلیحضرتین افتتاحش فرموده‌اند و در این مجتمع که ۵ هزار دانش آموز نازی آباد و یاخچی آباد و جاده آرامگاه و خلاصه جنوب شهر درس میخوانند. تشریف بیاورید و بروید از نزدیک ببینید خود وزارت آموزش و پرورش بهترین وسیله تعلیم را در یک مدرسه دولتی به بچه‌های نیازمند مملکت میدهد امیدوار هستم که از این مجتمع‌های آموزشی فرح در سراسر کشور، در روستاها و در مرکز شهرستانها از نظر مؤسسات آموزش حرفه‌ای یا غیر حرفه‌ای دایر بشود و تمام مملکت يك جور از این موهبت که تحصیل رایگان و یکنواخت است استفاده کنند و دیگر این عقده‌ها در بچه‌های مردم ایجاد نشود که بیایند بگویند من اهمیت از تو بیشتر است چون یفلان مدرسه‌ای میروم که در سال اینقدر پول میدهم.

در همین مؤسسه مجتمع آموزشی فرح، الآن از همکاران ارجمند جناب آقای کورس اینجا تشریف دارند خودشان در دخل و خرج این مؤسسه نظارت میکنند. جناب آقای نیکپور هم در دخل و خرج مؤسسه آموزشی فرح نظارت دارند و متوجه هستند که این مؤسسه خرج دارد. شاید برای هردانش آموز اگر تأسیسات اولیه را هم در نظر بگیریم برای دولت در سال هر دانش آموز شاید حدود ۳ هزار تومان بیشتر یا کمتر خرج بر میدارد بنابراین این پولی که الآن به همت شاهنشاه برای ما تحصیل شده و این آبرو و اعتباری را که در سطح جهانی کسب کرده‌ایم و همانطور که در این فرمان عدالت گستر دیدیم، که مورد بحث محافل داخلی و خارجی قرار گرفته و خبر گزارهای خارجی از آن تجلیل کرده‌اند، در اجرای این فرمان برای آموزش و پرورش نوباوگان این کشور بنحوا حسن استفاده بشود. بنده مطمئن هستم اگر روزی این آموزش در سطح کشور یکنواخت شد بایستی بتربیت معلمین یکنواخت هم پرداخت. دقت نمود، فعلا معلمین خوب که تعدادشان کم است فقط از طریق تدریس ماهواره‌ای می‌توانند يك آموزش عمومی بدهند تا معلمین خوبی در آینده تربیت شوند در اینجا از وزارت آموزش و پرورش خواهش می‌کنم که معلمین را بطور ثابت در يك مدرسه مستقر کنند، وضع زندگیشان را تأمین کنند و نخواهند که معلم از این مدرسه بآن مدرسه برود، و با عجله بعد از پیمودن مسافت زیاد از يك نقطه بنقطه‌ای دیگر، کارش را انجام دهد و تدریس کند. چه اینکار باعث خستگی آنها میشود و نمی‌توانند آنطور که باید و شاید بدرس دادن پردازند. در حال حاضر ما بهترین نمونه‌هایی که داریم معلمین سابق و صاحب منصب‌های سابق آموزش و پرورش هستند که متأسفانه يك عده دوستان نرفی یا قدری بیشتر، اینها در گیر و دار این وضع قانون استخدام کشوری نمی‌توانند به گروه‌های بالاتری که استحقاق دارند ارتقاء پیدا کنند، برای اینکه برای خدمات صادقانه گذشته آنها نشان و مدال تعیین کرده‌اند. زمانیکه معلم بودم و درس می‌دادم هیچوقت معمول نبود که بعد مدال و نشان بدهند یا ما را تقدیر کنند. بدین جهت پرونده‌های آموزشی ما يك چیز دارد.

تشریح هیچ، توبیخ هم هیچ! من اینجا برای آن ۲۰۰ نفر و با بیشتر صاحب منصبان آموزش و پرورش که می‌خواهند آنها را در گروه غیر استحقاقیشان قرار بدهند تذکر میدهم در این زمان که خوشبختانه پول داریم، اگر بآنها توجه نشود و گروه شایسته را بآنها ندهند، مطمئن باشید که گرایش بسوی معلمی روز بروز تنزل پیدا می‌کند. يك معلم اساساً نباید مؤلف باشد از آنها خواهند کتاب بنویسند آنهم در زمان حال، برای گذشته که نمیشود کتاب نوشت برای يك معلم ارتقاء شاگردانش بکلاس بالاتر، کافی است که او را معلم خوبی بدانیم. ولی حالا که از اوشان و تقدیر نامه می‌خواهیم مسلماً این معلم‌ها در گروه پائین تری قرار میگیرند. و این نمونه زنده‌ای است برای آنها که می‌خواهند بشغل معلمی بگروند. در این مورد من از وزارت آموزش و پرورش و کلیه نمایندگان محترم مجلس و کمیسیون استخدام مجلس استمداد می‌کنم که بوضع این دوستان و چند نفر معلم و صاحب منصب قدیمی وزارت آموزش و پرورش که با مدیر و یا معلم هستند و هر کدام مدت ۲۵ تا ۳۰ سال خدمات گرانبهائی کرده‌اند و زحمت کشیده‌اند توجه نمایند بنده هر چه در این ساحت مقدس از اهمیت فرمان عدالت گستر و انسانی شاهنشاه صحبت کنم کم است خوشبختانه در این فرمان مثل تمام فرامین شاهنشاه فرزندان ما را مورد عنایت خودشان قرار داده‌اند و تذکری هم که باز بایستی اینجا بدهم لزوم توجه مخصوص است برای پیاده شدن این فرمان، که باید سعی فراوان و دقیق بشود که تبعیض در پیاده شدن بوجود نیاید و بچه‌های ما در سطح روستا و در مراکز شهرستانها در مدارس یکنواخت تعلیمات ببینند. برای اینکه ما می‌خواهیم بچه‌های ایرانی، با فکر ایرانی و تربیت ایرانی با هدف معین، یکنواخت و يك شکل آموزش ببینند و امکان و فرصت تعلیم مساوی داشته باشند، برای ایرانی کار کنند و هدفشان پیشرفت و اعتلای ایران باشد. و ما برای همیشه از مراسم شاهانه سپاسگزاریم و این مراسم را هرگز فرزندان این مملکت فراموش نخواهند کرد و تاریخ با کلمات زرین این فرمان را ثبت و ضبط خواهد کرد از صبری که در شنیدن عرایضم بخرج دادید متشکرم (احسن، احسن).

**۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اقتصاد راجع بموافقت نامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا و ابلاغ بدولت اسپانیا**

رئیس- وارد دستور میشویم گزارش شور دوم موافقتنامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی کمیسیون اقتصاد در جلسه روز يك شنبه ۵۲/۱۲/۵ لایحه شماره ۱۹۳۶۴ مورخ ۵۲/۸/۲۰ دولت ارسالی از مجلس سنا راجع بموافقتنامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۰۲۷ چاپ گردیده است برای شور دوم با حضور معاونان پارلمانی وزارت اقتصاد و وزارت امور خارجه مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

قانون موافقتنامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا

**ماده ۱- احده** موافقتنامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا مشتمل بر يك مقدمه و هفت ماده که در تاریخ بیستم تیر ماه ۱۳۵۲ برابر یازدهم ژوئیه ۱۹۷۳ در مادرید بامضاء نمایندگان دولتن رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۸ لایحه مربوط بموافقتنامه بازرگانی و همکاریهای اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اسپانیا را با حضور معاونان پارلمانی وزارت امور خارجه و وزارت اقتصاد برای شور دوم رسیدگی و مصوبه کمیسیون اقتصاد را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

#### ۴ - تقدیم ۳ فقره لایحه بوسیله آقای دکتر

##### کاشفی معاون وزارت دارائی

رئیس - آقای دکتر کاشفی بفرمائید.

کاشفی (معاون وزارت دارائی) - باکسب اجازه از مقام ریاست، در اجرای بند تبصره یک قانون بودجه سال جاری لایحه اصلاح بودجه وزارت جنگ برای طرح و تصویب در کمیسیون بودجه تقدیم میشود. ضمناً در اجرای ماده ۵۰ قانون محاسبات عمومی لایحه مربوط با استفاده از اعتبارات هزینه های پیش بینی نشده برای طرح و تصویب کمیسیون بودجه تقدیم میشود. همچنین بموجب تبصره ۲۶ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ لایحه مربوط با استفاده از سهمیه حق عضویت کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین المللی و تعهدات در سال ۱۳۵۲ برای طرح و تصویب کمیسیون بودجه تقدیم میگردد.

رئیس - لوائح بکمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

#### ۵ - تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

#### ۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع بتمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم تمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

#### گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۱ با حضور آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۱۹۰۷۲ مورخ ۱۳۵۲/۸/۱۶ ارسال از مجلس سناراجع بتمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۰۲۹ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون تمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی

ماده ۱۹۵۵ احده - مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مصوب هفتم تیر ماه ۱۳۵۱ در مورد معاملات مربوط بواحد های خارج از مرکز شرکت ملی ذوب آهن ایران تا پایان شهریور ماه ۱۳۵۳ تمدید میشود.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

#### گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۵ با حضور آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد لایحه ارسال از مجلس سناراجع بتمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانها

و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۷ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح تبصره ماده ۱۵ و بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۶ قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح تبصره ماده ۱۵ و بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۶ قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

#### گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه چهارم اسفندماه ۱۳۵۲ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۶۷۰۱۸ - ۱۱/۹/۱۳۵۲ دولت راجع به اصلاح قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۰۳۲ چاپ شده است مطرح کرد و عیناً بشرح زیر مورد تصویب قرارداد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ماده ۱۵ و بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۶ قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش

ماده ۱۹۵۵ احده - تبصره ماده ۱۵ و بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۶ قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش مصوب بهمن ماه ۱۳۴۳ بشرح زیر اصلاح میشود:

۱ - تبصره ماده ۱۵ - در صورت محکومیت متخلف یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۵ و ۶ و ۷ دادگاه میتواند بنا بمقتضیات باتصریح در حکم متخلف را بطور موقت یا دائم از خدمات قضائی محروم نماید.

۲ - بند ۱۶ - مفاد احکام متضمن تنبیهات مذکور در بندهای ۳ و ۴ ماده ۱۵ بوسیله دادرسی انتظامی قضات ارتش برای درج در فرمان همگانی ارتش ارسال و پس از درج بموقع اجرا گذاشته میشود.

۳ - بند ۱۶ - اجرای احکام متضمن تنبیهات مذکور در بندهای ۵ و ۶ و ۷ ماده ۱۵ موکول بتصویب

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۵۲/۱۲/۷ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح قانون تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش را برای شور دوم مطرح و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

#### ۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح تبصره ماده واحده قانون مربوط به تعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوائی نسبت به ناو استوار یکم های رسته های مخصوص نیروی دریائی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح تبصره ماده واحده قانون مربوط بتعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوائی نسبت بناو استوار یکم های رسته های مخصوص نیروی دریائی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

#### گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام

و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۶ اسفند ماه ۱۳۵۲ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۶۷۲۴۰ مورخ ۱۳۵۲/۹/۱۲ دولت راجع باصلاح تبصره ماده واحده قانون

مربوط به تعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوایی نسبت به ناو استواریکمهای رسته های مخصوص نیروی دریائی را که گزارش شور اول آن بشمار ۱۰۳۳ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه اصلاح تبصره ماده واحده قانون مربوط به تعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوایی نسبت به ناو استواریکمهای رسته های مخصوص نیروی دریائی

ماده ۱۹۵۵- تبصره ماده واحده قانون مربوط به تعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوایی نسبت به ناو استواریکمهای رسته های مخصوص نیروی دریائی مصوب ۱۳۴۳/۴/۱۶ شرح زیر اصلاح میگردد.

تبصره- مقررات این ماده در صورت بودن محل سازمانی شامل استواریکمهای واجد شرایط رسته های مخصوص نیروی زمینی و رسته های مشترک ارتش شاهنشاهی که دارای گواهینامه سوم متوسطه یا معادل آن باشند نیز میگردد مقررات مربوط بآموزشگاه ستوان یاری و شرایط ورود بآموزشگاه مزبور طبق اساسنامه ای خواهد بود که بتصویب وزارت جنگ خواهد رسید.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایر زاده

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع باصلاح تبصره ماده واحده قانون مربوط به تعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوایی نسبت به ناو استواریکمهای رسته های مخصوص نیروی دریائی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۷ اسفندماه ۱۳۵۲ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت راجع باصلاح تبصره ماده واحده قانون مربوط به تعمیم قانون تبدیل درجه داران فنی نیروی هوایی نسبت به ناو استواریکمهای رسته های مخصوص نیروی دریائی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض

رئیس - گزارش شور اول معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۷۱۲۰۶ - ۱۳۵۲/۱۱/۷ راجع بمعافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض را که در جلسه مورخ یکشنبه ۱۳۵۲/۱۱/۷

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روزدو شنبه ۱۳۵۲/۱۲/۶ با حضور آقای دکتر معتمد وزیري معاون وزارت اقتصاد لایحه معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض را مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظمی

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۱۲/۷ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیون های مربوط ارجاع می شود.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون اقتصاد راجع بموافقت نامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان مطرح است قرائت میشود.

بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۰۱۴ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض

ماده ۱۹۵۵- کلیه اجناسی که از اول سال ۱۳۵۲ به بعد وسیله سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی وابسته بوزارت جنگ برای مصرف عائله کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از خارج کشور با رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات وارد شده و میشود نامیزان سهمیه هائی که بنابه پیشنهاد وزارت جنگ و موافقت وزارت اقتصاد و وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و همچنین سود بازرگانی و عوارض شهرداری و بطور کلی هر نوع عوارضی که بهراسم و عنوان از واردات دریافت میشود باستثنای باربری و انبار داری و حق التبت سفارش کالا معاف است.

تبصره- در مورد واردات مواد و کالاهای کشاورزی و دامی مقررات قرنطینه نباتی و دامی باید رعایت شود و مشخصات و مقدار کالاهای مذکور به تأیید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی باید برسد و استفاده از آنها برای بذر ممنوع است.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۵ با حضور آقای دکتر معتمد وزیري معاون وزارت اقتصاد لایحه معافیت اجناس وارداتی سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر عوارض را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور



(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون اقتصاد  
بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز یکشنبه ۵/۱۲/۵۲ با حضور آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد لایحه شماره ۱۹۳۷۲ مورخ ۲۰/۸/۱۳۵۲ دولت ارسال از مجلس سنا راجع بموافقتنامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان را که در جلسه علنی روز سه شنبه ۳۰/۱۱/۱۳۵۲ وصول آن اعلام و بشماره ۱۰۴۸ چاپ گردیده است برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه بمجلس سنا را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون موافقتنامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان

**ماده ۱۹۵۶ حده** - موافقتنامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان مشتمل بر یک مقدمه و ۱۵ ماده و دو فهرست ضمیمه که در تاریخ بیست و هشتم اردیبهشت ماه ۱۳۵۲ برابر هجدهم مه ۱۹۷۳ در ورشو با امضاء نمایندگان دولتن رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه  
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۸ با حضور آقایان احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه و دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد لایحه ارسال از مجلس سنا راجع بموافقتنامه همکاری اقتصادی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم لهستان را برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون اقتصاد را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم

میگردد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به کنوانسیون مربوط به تالابهای بین المللی و تالابهای زیستگاه پرندگان آبی**

رئیس - گزارش شور اول کنوانسیون مربوط به تالابهای بین المللی و تالابهای زیستگاه پرندگان آبی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۴۴۶ مورخ ۲۳/۲/۱۳۵۲ دولت ارسال از مجلس سنا راجع بکنوانسیون مربوط بتالابهای بین المللی و تالابهای زیستگاه پرندگان آبی را که در جلسه روز سه شنبه ۹/۱۱/۱۳۵۲ وصول آن اعلام و بشماره ۱۰۱۸ چاپ گردیده است برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه بمجلس سنا را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون کنوانسیون مربوط بتالابهای بین المللی و تالابهای زیستگاه پرندگان آبی

**ماده ۱۹۵۷ حده** - کنوانسیون مربوط بتالابهای مهم

بین المللی بخصوص تالابهای زیستگاه پرندگان آبی مشتمل بر یک مقدمه و دوازده ماده که از تاریخ ۲۱ تیر ۱۳۵۱ - (۱۲ ژوئیه ۱۹۷۲) برای امضای دول مفتوح بوده و در تاریخ ۴ شهریور ۱۳۵۱ - (۲۶ اوت ۱۹۷۲) از طرف نماینده ایران در پاریس با امضاء رسیده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -

مهندس نظمی

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۲ با حضور آقای اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه دولت ارسال از مجلس سنا راجع بکنوانسیون مربوط بتالابهای بین المللی و تالابهای زیستگاه پرندگان آبی را برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

رئیس کمیسیون امور خارجه - دکتر محمود ضیائی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۱۲- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع به اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و ابلاغ آن بدولت**

رئیس - گزارش کمیسیون دارائی راجع به اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز شنبه یازدهم اسفند ماه ۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم را که باتذکر مقام ریاست و رأی مجلس جهت رسیدگی مجدد بکمیسیون ارجاع شده است مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهاد رسیده و با اظهار ملاحظات مجلس سنا باستثنای قسمت آخر ماده ۱۰ و ماده ۱۰ موافقت و مصوبه قبلی را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

**قانون اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم**

**ماده ۱۵۵۱** - عبارت زیر با آخر بند ۹ ماده ۲ اضافه میشود:

«مؤسسات آموزشی که تا این تاریخ یا حداکثر ظرف مدت ۴ ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه وضع خود را با آئین نامه موضوع تبصره ۲ ماده ۲ تطبیق داده باشند از معافیت موضوع این بند استفاده خواهند نمود و در صورتیکه پس از رسیدگی وزارت دارائی و وزارت علوم و آموزش عالی یا وزارت آموزش و پرورش حسب مورد محرز شود که در آمد سالهای ۱۳۴۶ تا آخر ۱۳۵۱ مؤسسات مزبور صرف مخارج خود مؤسسه شده و هیچگونه سودی اعم از سود سرمایه یا غیر آن برداشت نشده مالیات بر درآمد سنوات مزبور وصول و معادل آن از محل درآمد عمومی بمؤسسه مربوط برگشت داده میشود. در مورد مؤسسات متعلق باشخاص حقیقی استفاده از معافیت مزبور موکول بآنست که ضمن رعایت مراتب فوق ظرف مهلت مذکور بصورت شخص حقوقی ثبت برسند.

آئین نامه اجرایی این بند در مورد نحوه تنظیم اساسنامه و ضوابط مربوط بهزینه مؤسسات مزبور به پیشنهاد وزارت دارائی بتصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی خواهد رسید.

**ماده ۲۵۵۲** - اصلاحات زیر در ماده ۶ بعمل میآید:

**الف** - متن ماده ۶ بشرح زیر اصلاح میشود:

پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفند مالیات متعلق را پس از وضع معافیت های مقرر در مورد مزایای مقرر یا حقوق اصلی و مزایای مستمر بر اساس درآمد سالانه و در مورد مزایای غیر مستمر با توجه به درآمدهای سالانه مذکور در فوق و مزایای غیر مستمری که قبلاً پرداخت شده ناسیصد هزار ریال حقوق سالانه پس از کسر شصت هزار ریال بنرخ ده درصد و ناسیصد هزار ریال حقوق سالانه نسبت بمزاد سیصد هزار ریال بنرخ پانزده درصد و نسبت بمزاد هفتصد هزار ریال حقوق سالانه بنرخ مربوط مقرر در ماده ۱۳۴

کسر و ظرف سی روز با صورتی حاوی نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن بدارائی محل تأدیبه کنند و در ماههای بعد فقط تغییرات را صورت دهند.

ب - تبصره ۳ ماده ۶ بشرح زیر اصلاح میشود:  
تبصره - از پرداخت های غیر مستمر که از طرف اشخاص غیر از پرداخت کنندگان مزد، مقرر، حقوق اصلی بعمل میآید ده درصد بابت مالیات کسر و ظرف سی روز با صورتی حاوی نام و نشانی دریافت کنندگان و میزان آن به دارائی محل پرداخت خواهد شد.

ماده ۳ - اصلاحات زیر در ماده ۲۳ بعمل میآید:  
در تبصره ۲ ماده ۲۳ عبارت: «که حدود آن از لحاظ مالیاتی هر سه سال یکبار به پیشنهاد وزارت دارائی و تصویب هیئت وزیران تعیین میشود» و عبارت: «کمسیون باید با رعایت کاهش ارزش املاک ناشی از تعلق حق واگذاری محل به مستأجر ارزش عرصه املاک را در قید اجاره یا خالی به تفکیک تعیین نماید» حذف و عبارت زیر بعنوان تبصره ۶ بماده مزبور اضافه میشود:

تبصره ۶ - در مورد املاکی که تاریخ تملك انتقال دهنده بعد از تاریخ تصویب این اصلاحیه میباشد مقررات ماده ۲۲ جاری نبوده و درآمد مشمول مالیات نقل و انتقالات قطعی املاک مزبور عبارتست از اضافه بهای فروش نسبت به بهای خرید بمأخذ قیمت مذکور در اسناد معامله مگر اینکه قیمت فروش از ارزش معاملاتی یا قیمت منطقه ای حین معامله کمتر باشد که در این صورت ارزش معاملاتی یا قیمت منطقه ای زمین حسب مورد مناط اعتبار است. مفاد تبصره ۱ یک این ماده در مورد این تبصره نیز جاری خواهد بود و در اولین معامله ای که بعد از تعیین ارزش معاملاتی انجام میشود قیمت خرید انتقال دهنده بیشتر از اولین ارزش معاملاتی ملك محسوب نخواهد شد. مفاد این تبصره شامل موارد مذکور در ماده ۲۴ نیز خواهد بود. در صورتیکه تملك ملك بسبب ارث و یا نقل و انتقالات بلاعوض و محاباتی باشد ارزش ملك در تاریخ تملك که مبنای مالیات قرار گرفته است بهای خرید ملك محسوب میشود.

ماده ۳۵ - عبارت زیر بعنوان تبصره به ماده ۴۷ اضافه میشود:

تبصره - درآمد مشمول مالیات بانصد متر عرصه اعیانی که بر اساس بندالف ماده ۷ قانون انحلال بنگاه خالصجات مجاناً بصاحبان اعیانی واگذار میشود بر مبنای بهای مازاد عرصه که با دریافت بها از طرف دولت فروخته میشود محاسبه خواهد شد.

ماده ۵ - اصلاحات زیر در ماده ۶۱ بعمل میآید:  
الف - در بند ۳ عبارت: «ابلاغ مذکور قاطع مرور زمان است» حذف میشود.

ب - بند ۴ بشرح زیر اصلاح میشود.

«در صورتیکه با رعایت شرایط و اوضاع و احوال اقتصادی در نسبت درآمد مشمول مالیات بحجم فعالیت یک مؤسسه بازرگانی در یکسال مالیاتی کاهش غیر معقولی بسا مقایسه با سال قبل همان مؤسسه یا سال جاری مؤسسات مشابه ملاحظه گردد که در اینصورت ممیز مالیاتی باید نظر خود را با ذکر دلیل کتباً بممیز کل گزارش دهد گزارش ممیز مالیاتی با اظهار نظر ممیز کل بضمیمه گزارش حسابدار رسمی در صورتیکه وجود داشته باشد ظرف ده روز برای رسیدگی بکمیسونی متشکل از ممیز کل مربوط - نماینده بانک ملی محل - نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا اطاق اصناف حسب مورد مطرح میشود. کمیسون مکلف است با احضار مؤدی نظر خود را که با کثرت آراء منطاعتبار خواهد بود ظرف ۳۰ روز نسبت بقبول یارد دفتر صریحاً اعلام کند.

ماده ۶ - عبارت زیر بآخر تبصره ماده ۷۸ اضافه میشود:

«حکم قسمت اخیر شامل پیمانی نیز میباشد که پیمانکار با مشارکت یکی از مؤسسات دولتی یا شرکتهای دولتی موضوع پیمان را انجام داده و برای آن حساب جداگانه تنظیم شده باشد ولو آنکه هر یک از طرفین منفرداً پیمانهای دیگری در دست اجراء داشته باشند».

ماده ۷ - عبارت زیر بآخر متن بندت ماده ۸۰ اضافه میشود:

«در مورد پیمانهائی که پیشنهاد آن از اول سال ۱۳۵۲ بعد تسلیم شده باشد در آمدهای مشمول ماده ۷۶ و تبصره آن کماکان از ده درصد مالیات شرکت معاف میباشد ولی کل درآمد بشرح زیر مشمول مالیات خواهد بود».

ماده ۸ - در تبصره يك ماده ۸۱ بعد از عبارت «حساب سودزبان» عبارت «متکی به دفاتر قانونی» اضافه و عبارت «و ماده ۱۷۰» حذف میشود.

ماده ۹ - ماده ۸۲ و تبصره آن بشرح زیر اصلاح میشود:

۱ - در آمد مشمول مالیات در مورد مؤسسات بیمه ایرانی و پانامیندگی مؤسسات بیمه خارجی که مجاز بانجام معاملات بیمه در ایران میباشد با رعایت تبصره ۷ این ماده عبارتست از:

۱ - ذخائر فنی بیمه های زندگی در آخر سال مالی قبل.

۲ - ذخائر فنی بیمه های غیر زندگی در آخر سال مالی قبل.

۳ - حق بیمه دریافتی بیمه های زندگی در معاملات بیمه مستقیم پس از کسر برگشتی ها.

۴ - حق بیمه بیمه های غیر زندگی در معاملات بیمه مستقیم پس از کسر برگشتی ها.

۵ - حق بیمه بیمه های انکائی قبولی پس از کسر برگشتی ها.

۶ - کارمزدها و مشارکت در سود معاملات بیمه های انکائی واگذاری.

۷ - بهره سپرده های بیمه گرانکائی نزد بیمه گرواگذار کننده.

۸ - سهم بیمه گران انکائی بابت باز خرید و سرمایه و مستمریهای بیمه های زندگی.

۹ - سهم بیمه گران انکائی بابت خسارات پرداختی در بیمه های غیر زندگی.

۱۰ - سایر درآمدها.

پس از کسر:

۱ - هزینه تبر قرار دادهای بیمه.

۲ - هزینه های پزشکی بیمه های زندگی.

۳ - کارمزدهای پرداختی از بابت معاملات بیمه مستقیم.

۴ - تخفیف در حق بیمه معاملات بیمه مستقیم.

۵ - حق بیمه بیمه های انکائی واگذاری.

۶ - سهم صندوق تأمین خسارتهای بدنی از حق بیمه

بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.

۷ - مبالغ پرداختی از بابت باز خرید و سرمایه و مستمریهای بیمه های زندگی.

۸ - سهم مشارکت بیمه گذاران در منافع.

۹ - خسارات پرداختی از بابت بیمه های غیر زندگی.

۱۰ - کارمزدها و سهم مشارکت بیمه گران در سود معاملات بیمه های انکائی قبولی.

۱۱ - بهره متعلق به سپرده های بیمه های انکائی واگذاری.

۱۲ - ذخائر فنی بیمه های زندگی در آخر سال مالی مورد رسیدگی.

۱۳ - ذخائر فنی بیمه های غیر زندگی در آخر سال مالی مورد رسیدگی.

۱۴ - سایر هزینه ها و استهلاکات قابل قبول.

تبصره ۱ - انواع ذخائر فنی مؤسسات بیمه (اندوخته های فنی موضوع ماده ۶۱ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری) برای هر یک از رشته های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها بموجب آئین نامه ای خواهد بود که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و پس از موافقت وزارت دارائی بتصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

تبصره ۲ - انواع ذخائر فنی بیمه مرکزی ایران برای هر یک از رشته های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها از طرف مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ - در معاملات بیمه مستقیم حق بیمه و کارمزدها و تخفیف حق بیمه و سهم مشارکت بیمه گذاران در منافع با رعایت ضوابط مقرر از طرف شورای عالی بیمه خواهد بود. کلیه اقلام مزبور باستثنای کارمزدها بابت قرارداد بیمه ذکر شده باشد.

تبصره ۴ - اقلام مربوط به معاملات بیمه های انکائی در داخل کشور اعم از قبولی یا واگذاری بر اساس شرایط قراردادهای یا توافقهای مؤسسات بیمه ذریبط خواهد بود.

**تبصره ۵ -** اقلام مربوط به معاملات بیمه های انکائی باخارج از کشور اعم از قبولی یا واگذاری در مورد مؤسسات بیمه باسشنای شرکت سهامی بیمه ایران براساس شرایط قراردادها و یا توافقاتی است که مورد تأیید بیمه مرکزی ایران باشد.

**تبصره ۶ -** مؤسسات بیمه مکلفند پنجاه درصد کلیه ذخائر فنی آخر سال قبل خود را پس از کسر مانده و امها در تاریخ مذکور که بموجب شرایط قرارداد های بیمه زندگی پرداخت شده است بمصرف خرید اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی برسانند و گواهی تودیع آنها را در بانک مرکزی ایران بضمیمه اظهارنامه مالیاتی تسلیم نمایند. آن قسمت از بهره اوراق یا اسناد مذکور که بذخائر فنی مربوط اضافه شود جزء درآمد مشمول مالیات نخواهد بود و آن قسمت از بهره که بذخائر فنی اضافه نمیشود بدر آمد مشمول مالیات اضافه خواهد شد. در صورتیکه کمتر از میزان مقرر بمصرف خرید اوراق قرضه و اسناد خزانه رسیده باشد بهره مابه التفاوت براساس بالاترین نرخ اوراق قرضه در سال مالی مربوط محاسبه و به درآمد مشمول مالیات اضافه خواهد شد.

**تبصره ۷ -** در سال ۱۳۵۲ خسارات مربوط به قراردادهای بیمه غیر زندگی که در سال مزبور یا سنوات قبل از آن صادر شده است از محل ذخائر فنی غیر زندگی آخر سال ۱۳۵۱ پرداخت میشود و در صورتیکه این خسارت مازاد بذخائر مزبور باشد، مازاد بعنوان هزینه در حساب سود و زیان سال ۱۳۵۲ منظور خواهد شد و در صورتیکه ذخائر مزبور از خسارات مذکور در فوق بیشتر باشد مازاد بحساب مخصوصی بنام ذخیره فنی احتیاطی منظور خواهد شد. استفاده از حساب مزبور جز در مواردیکه بموجب آئین نامه ای که با موافقت وزارت دارائی بتصویب شورای عالی بیمه میرسد ممنوع است و در غیر اینصورت در سال مربوط بجمع درآمد مشمول مالیات مؤسسه اضافه خواهد شد.

**تبصره ۸ -** درآمد مشمول مالیات در مورد مؤسسات بیمه خارجی که با انعقاد قرارداد و یا با توافقاتی بدون تأسیس شعبه یا نمایندگی از مؤسسات بیمه ایرانی بنا نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی در

ایران بیمه انکائی قبول کنند عبارتست از ۱۲ درصد کل حق بیمه متعلق بآنها در سال مالیاتی براساس قراردادها و یا توافقاتی مربوط بدون احتساب هرگونه هزینه ولی در صورتیکه مؤسسات بیمه ایرانی در کشور متبوع مؤسسه بیمه گرانکائی از پرداخت مالیات بر معاملات انکائی معاف باشند مؤسسه مزبور نیز از پرداخت مالیات دولت ایران معاف است. مؤسسات بیمه ایرانی یا نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی در ایران مکلفند در موقع تخصیص حق بیمه بنام بیمه گرانکائی خارجی مشمول مالیات موضوع این تبصره دودرصد آن را بعنوان علی الحساب مالیاتی بیمه گرانکائی کسر نمایند و وجوه کسر شده در هر ماه رانتهی تادم ماه بعد بضمیمه صورتی حاوی مشخصات بیمه گر انکائی و حق بیمه متعلق به حوزه مالیاتی پرداخت نمایند.

**ماده ۱۰ -** عبارت زیر بعنوان تبصره ۴ بماده ۸۳ اضافه میشود:

**تبصره ۳ -** در صورتیکه ترازنامه و حساب سود و زیان که در موعد مقرر تسلیم میشود بتصویب مجمع عمومی شخص حقوقی نرسیده باشد قبول آن برای تشخیص درآمد مشمول مالیات موکول به آنست که ظرف یکماه از تاریخ تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان، مصوبه مجمع عمومی بحوزه مالیاتی تسلیم شود.

**ماده ۱۱ -** بآخر بند ۳ ماده ۹۵ عبارت « و همچنین هزینه پذیرائی نمایندگان مجلسین از اول شهریور ماه ۱۳۵۰ براساس تصمیم هیئت رئیسه مجلسین و در آخر بند ماده ۷ مزبور عبارت « و لباس یا وجوه نقدی که بابت لباس بافرااد نیروهای مسلح شاهنشاهی داده میشود، اضافه میشود.

**ماده ۱۲ -** عبارت زیر بعنوان تبصره ۵ بماده ۱۱۰ اضافه میشود:

**تبصره ۵ -** در مورد موقوفاتی که باجاره طویل المدت که کمتر از ۲۵ سال نباشد واگذار و تمام مبلغ مال الاجاره یکجا دریافت و حداکثر ظرف مدت شش ماه طبق گواهی اداره اوقاف صرف خرید مال غیر منقول دیگری بنام موقوفه شود و منافع آن بمصرف مقرر در وقف نامه برسد مال الاجاره مزبور مشمول مالیات املاک نخواهد بود و فقط موقوف علیهم یا موقوفه حسب مورد نسبت بمنافع

حاصل از مال الاجاره مال غیر منقول خریداری شده طبق مقررات مربوط در قانون مالیاتهای مستقیم مشمول مالیات میشوند مقررات این تبصره شامل اجاره های از اول سال ۱۳۴۶ بعد نیز خواهد بود و مهلت مقرر در فوق از تاریخ تصویب این اصلاحیه محاسبه خواهد شد.

**ماده ۱۳ -** عبارت زیر بعنوان ماده ۱۱۰ مکرر اضافه میشود:

**ماده ۱۱۰ مکرر -** اشخاص حقیقی یا حقوقی که ظرف پنجسال از تاریخ تصویب این اصلاحیه واحدهای ده طبقه یا بیشتر مسکونی در محدوده شهرها ایجاد می نمایند نسبت بدرآمدیکه از فروش یا اجاره واحدهای مذکور ظرف ده سال از تاریخ اختتام بناتحصیل میکنند از پرداخت مالیات معاف هستند.

**ماده ۱۴ -** اصلاحات زیر در ماده ۱۱۶ بعمل میآید:

**الف -** عبارت زیر بآخر تبصره ۳ ماده ۱۱۶ اضافه میشود:

« حکم قسمت اخیر این تبصره شامل سود سهام پرداختی بکانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و انجمن ملی حمایت کودکان و سازمان ملی رفاه نایبانیان و جمعیت کمک بجزامیان و بنیاد فرهنگی فرح پهلوی و بنیاد فرهنگی ایران و جمعیت حمایت کودکان بی سرپرست و پیشاهنگی دختران وابسته بسازمان ملی پیشاهنگی ایران و جمعیت مبارزه با سرطان و فدراسیون ورزشی کرواتهای ایران بابت عملکرد سال ۱۳۴۶ بعد نیز خواهد بود.

**ب -** عبارت زیر بعنوان تبصره ۷ بماده ۱۱۶ اضافه میشود:

**تبصره ۷ -** شرکتها و بنیادهای که حداقل نود درصد سهام آنها متعلق بشرکتی باشد که دارای شرایط زیر است:

۱ - فعالیت آن منحصر ب سرمایه گذاری در شرکتهای دیگر باشد.

۲ - سهام آن با نام باشد.

۳ - تعداد سهامداران آن از هزار نفر کمتر نباشد.

۴ - هیچیک از سهامداران آن بیش از ده درصد سرمایه شرکت رانداشته باشند.

۵ - سهام آن در بورس پذیرفته شده باشد. از معافیتها و مزایای مقرر در متن این ماده و

تبصره يك آن و ماده ۱۱۹ و قسمت اخیر جزء يك بند ت ماده ۸۰ بدون احتیاج بقبولی سهام آنها در بورس استفاده خواهند نمود مشروط بر اینکه حسابرسی شرکت سرمایه گذار و شرکتهای دیگر وسیله مؤسسات حسابرسی موضوع تبصره ماده ۲۷۷ انجام و ترازنامه و حساب سود و زیان تلفیقی برای کلیه این شرکتهای تنظیم و حسابرسی شده و به بورس ارائه شده باشد.

در مواردی که حساب این قبیل شرکت ها وسیله دویا چند مؤسسه حسابرسی مورد رسیدگی قرار گرفته باشد مؤسسات حسابرسی مزبور مکلفند اطلاعات لازم را این خود مبادله نمایند و مؤسسه حسابرسی شرکت سرمایه گذار باید نسبت بکلیه اقلام ترازنامه و حساب سود و زیان تلفیقی اظهار نظر نموده و صحت آنها را تأیید نماید.

**ج -** عبارت زیر بعنوان تبصره ۸ بماده ۱۱۶ اضافه میشود.

**تبصره ۸ -** و جمعی که شرکت شیلات جنوب بابت مالیات تا آخر سال ۱۳۵۲ مؤسسات طرف قرارداد خود تعهد پرداخت آنرا نموده است وصول و معادل آن از محل درآمد عمومی در وجه شرکت مسترد خواهد شد.

**ماده ۱۵ -** در ماده ۱۲۲ بعد از عبارت « گواهی نمایند» عبارت « و همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی بمؤسسات بیمه ایرانی بابت بیمه عمر تاسه هزار ریال در ماه، اضافه میشود.

**ماده ۱۶ -** ماده ۱۳۰ و تبصره های آن بشرح زیر اصلاح میشود:

**ماده ۱۳۰ -** جدول ضرائب تشخیص درآمد مشمول مالیات بترتیب زیر تنظیم و ابلاغ میگردد:

**الف -** برای تعیین ضرائب هر سال کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت دارائی و بانک مرکزی ایران و نماینده اطاق اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل در وزارت دارائی تشکیل میشود و با توجه ب جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی ضرائب مربوط به مالیاتهای حوزه تهران را نسبت به هر يك از قرائن مذکور در ماده ۱۲۸ درباره مؤدیان مختلف بر حسب



نوع مشاغل بطور تفکیک تعیین و فهرست آنرا بوزارت دارائی تسلیم مینماید. تصمیمات این کمیسیون از طرف وزارت دارائی بعنوان جدول ضرائب حوزه تهران برای اجراء ابلاغ خواهد شد.

ب- جدول مذکور در بند الف از طرف وزارت دارائی به ادارات دارائی شهرستانها ارسال میگردد بمحض وصول جدول مذکور کمیسیون مرکب از پیشکار دارائی در مرکز استان و رئیس دارائی در سایر شهرستانها و رئیس بانک ملی ایران و رئیس اطاق اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته بپزشکی و رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل تشکیل میشود. کمیسیون مزبور جدول رسیده را مبنای مطالعه قرارداد و با توجه به اوضاع و احوال اقتصادی خاص حوزه مالیاتی خود در صورت اقتضا تغییرات لازم در ارقام آن با ذکر دلیل بعمل خواهد آورد.

نتیجه بررسی کمیسیون بمرکز گزارش شده و از طرف وزارت دارائی مورد بررسی قرار میگردد و تا حدی که دلائل اقامه شده برای تغییرات ارقام جدول قانع کننده بنظر برسد جدول از طرف وزارت دارائی اصلاح و بعنوان جدول ضرائب به دارائی مربوط ابلاغ خواهد شد.

**تبصره ۱-** در نقاطی که اطاق اصناف یا اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا نظام پزشکی تشکیل نشده است نماینده انجمن شهر حسب مورد بجای هر یک از رؤسای اطاقها و نظام مزبور در کمیسیون ضرائب شرکت خواهند نمود.

**تبصره ۲-** حضور نماینده وزارت دارائی و نماینده بانک برای رسمیت جلسات کمیسیون ضروری است و تصمیمات کمیسیون با اکثریت آراء حاضرین در جلسه رسمی مناط اعتبار است.

**تبصره ۳-** ضریب مالیاتی در مواردیکه درآمد مشمول مالیات موضوع این قانون باید علی الراس تشخیص شود در صورتیکه بموجب این قانون یا طبق جدول ضرائب برای آن ضریبی تعیین نشده باشد بوسیله کمیسیون تشخیص محل تعیین خواهد شد.

**تبصره ۴-** کمیسیون می تواند نماینده اتحادیه هر

رشته یا صنف را برای ادای توضیحات در جلسه کمیسیون ضرائب دعوت نماید.

**ماده ۱۷۵-** عبارت زیر بعنوان تبصره ۴ به ماده ۱۳۲ اضافه میشود:

**تبصره ۴-** مهلت تسلیم اظهارنامه تکمیلی مربوط به درآمد سالهای ۱۳۴۶ تا آخر سال ۱۳۵۱ مؤدیان مشمول ماده ۱۳۱ تا پایان تیرماه ۱۳۵۳ تمدید میشود.

**ماده ۱۸۵-** در بند الف ماده ۱۴۲ عبارت پنج هزار ریال، عبارت پنج هزار ریال، اصلاح میشود.

**ماده ۱۹۵-** در ماده ۱۴۹ بعد از عبارت «مدت ۳ ماه» عبارت «و در موارد اجرای بند ۳ ماده ۶۱ مدت ششماه» اضافه میشود.

**ماده ۲۰۵-** در ماده ۱۷۰ بعد از عبارت «مرو زمان مالیاتی» عبارت «مقرر در ماده ۱۵۰» اضافه میشود.

**ماده ۲۱۵-** در بند الف ماده ۱۷۴ عبارت ( دو میلیون ریال) به عبارت (پنج میلیون ریال) اصلاح میشود.

**ماده ۲۲۵-** ماده ۱۷۸ و تبصره آن بشرح زیر اصلاح میشود:

**ماده ۱۷۸-** مالیات برارث به نسبت سهم الارث از ورثه گرفته میشود و نرخ آن بشرح زیر خواهد بود:

طبقه اول طبقه دوم طبقه سوم	تا ۵۰۰۰۰ ریال	معاف	۲۵٪	۴۰٪
از ۵۰۰۰۰ تا ۷۵۰۰۰ ریال	۷۵۰۰۰	۳۰٪	۴۵٪	۴۵٪
از ۷۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳۵٪	۵۰٪	۵۰٪
از ۱۰۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۴۰٪	۵۵٪	۵۵٪
از ۲۰۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۴۵٪	۶۰٪	۶۰٪
از ۳۰۰۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۵۰٪	۶۵٪	۶۵٪
از ۴۰۰۰۰۰ تا ۶۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۵۵٪	۷۰٪	۷۰٪
از ۶۰۰۰۰۰ تا ۸۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۰٪	۷۵٪	۷۵٪
از ۸۰۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۶۵٪	۸۰٪	۸۰٪
از ۱۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰	۷۰٪	۸۵٪	۸۵٪
از ۲۰۰۰۰۰۰ بیلا	۲۰۰۰۰۰۰	۷۵٪	۹۰٪	۹۰٪

**تبصره ۱-** در صورتیکه هر یک از ورثه طبقه اول صغیر باشد یا منحصر بتحصول اشتغال داشته باشد مالیات برارث سهم الارث او را از ۱۵۰۰۰۰۰ ریال تقلیل نخواهد داد و آن قسمت از مالیات که سهم الارث او را از این مبلغ تقلیل دهد بخشوده خواهد شد.

**ماده ۲۷-** بند ۳ ماده ۲۴۴ بشرح زیر اصلاح میشود:

۳- «نماینده نظام پزشکی در مورد درآمد مربوط به امور پزشکی - نماینده کانون وکلا در مورد درآمد حاصل از وکالت و مشاوره حقوقی - نماینده سندیکاهای مهندسی مربوط در مورد امور ساختمانی و تأسیسات

یامهندسی مشاور و دفاتر فنی - نماینده اطاق اصناف در مورد اصناف - نماینده کانون سردفتران در مورد صاحبان دفاتر اسناد رسمی - نماینده انجمن شهر در مورد بند

ت ماده ۳۸ - نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برای انواع درآمدهای دیگر و در نقاطی که مراجع مزبور تشکیل نشده است یکی از معتمدین محل که به امور مالیاتی رشته مخصوص بهر نوع فعالیت بصیر و مطلع باشد به انتخاب انجمن شهر و در غیاب انجمن شهر به انتخاب فرماندار».

**ماده ۲۸-** در ماده ۲۵۶ بعد از عبارت «موضوع ماده ۲۶۹» عبارت «یا بموجب حکم وزیر دارائی» اضافه میشود.

**ماده ۲۹-** عنوان تبصره ماده ۳۲۰ به تبصره ۱ اصلاح و عبارت زیر بعنوان تبصره ۲ بماده مزبور اضافه میشود.

**تبصره ۲-** بوزیر دارائی اجازه داده میشود بزبان دیرکرد بقایای مالیاتی قبل از سال ۱۳۴۶ مؤدیانی را که بدهی خود را نقداً پرداخت یا تقسیط کرده یا میکنند معاف کند.

**ماده ۳۰-** مقررات این اصلاحیه جز در مواردی که مبدأ دیگری برای آن تعیین شده است از اول سال ۱۳۵۳ لازم الاجراء میباشد و اصلاحات مربوط به مواد ۱۷۴ و ۱۷۸ شامل مواردی میشود که سبب تعلق مالیات از اول سال ۱۳۵۳ به بعد حاصل شود.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - گزارش کمیسیون دارائی مطرح است ، آقای حکمت یزدی بفرمائید.

**حکمت یزدی -**

نه شیخ میدهم توبه و نه بیرمغان می

زبسکه توبه بستم زبسکه توبه شکستم

**تبصره ۲-** هرگاه در بین ورثه عیال یا حداقل یک فرزند صغیر یا فرزند بزرگ که سن او بیست و پنج سال تمام یا کمتر بوده و بتحصول اشتغال دارد وجود داشته باشد و خانه یا آپارتمانی جزء ماترک باشد جمع معافتهای سهم الارث حسب مورد بشرح زیر افزایش می یابد:

**الف -** در مورد خانه تا ارزش خانه یا مبلغ پنج میلیون ریال هر کدام کمتر است.

**ب -** در مورد آپارتمان تا ارزش آپارتمان یا مبلغ شش میلیون ریال هر کدام کمتر است و در صورتیکه جمع معافتهای سهم الارث معادل یا بیشتر از نصاب های مذکور در این تبصره باشد حکم این تبصره جاری نخواهد بود.

**ماده ۲۳-** عبارت زیر بآخر تبصره يك ماده ۱۸۰ اضافه میشود:

« در تمام موارد مذکور در این تبصره مالیاتهای که بر اساس بند الف ماده ۱۷۴ وصول میشود از ارزش انتقالات قبل از فوت کسر خواهد شد».

**ماده ۲۴-** عبارت زیر به آخر تبصره ۱ ماده ۲۰۸ اضافه میشود:

« افزایش سرمایه در مورد شرکتهائی که قبلاً سرمایه خود را کاهش داده اند تا میزانی که حق تمیر سهام آن پرداخت شده مشمول حق تمیر مجدد نخواهد بود و از مطالبه حق تمیر متعلق به افزایش سرمایه که قبل از تاریخ اجرای این اصلاحیه بعمل آمده است تا میزانی که حق تمیر آن پرداخت شده خود داری خواهد شد».

**ماده ۲۵-** در تبصره ۵ ماده ۲۱۴ عبارت «پرداخت مالیات» به عبارت «جریمه ای معادل بیست درصد مالیاتی که با فرض بایر بودن زمین به آن تعلق میگرفت» اصلاح میشود.

**ماده ۲۶-** عبارت زیر به آخر تبصره ماده ۲۱۹ اضافه میشود:

«همچنین در مواردیکه محل فعالیت عمده شرکت با مرکز امور اداری آن متفاوت است رسیدگی به پرونده مالیاتی شرکت را بحوزه مالیاتی محل فعالیت عمده شرکت احاله نماید».

کراراً فکر کرده‌ام پشت تریبون آمدن و مطالبی را گفتن و سپس سودنگرفتن چه بهره‌ای دارد ولی يك واجب کفائی امروز برای من مبذل بواجب عینی گردیده و برای وجدان و درك خدمت صادقانه بمن اجازه نمیدهد که ساکت بمانم و لب فرو بندم و مطالبی را که مرتبط با اصول و در جهت حفظ قانون اساسی است بیان نکنم.

بنده هنگامی که قانون اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم را می‌بینم که روزی دولت در ضمن لایحه بودجه بدون کوچکترین ارتباط بمجلس عرضه و تقدیم کرد و یکروز تفکیک شد و زمانی دگر بصورت مصوبه ۲۰ ماده‌ای و چند تبصره‌ای بتصویب مجلس شورای ملی رسید و رفت بمجلس سنا و با ۳۰ ماده و اندی تبصره برگشت بحیرت می‌ایستم نمیدانم ما که يك مسیر صحیح مصوب طبق قانون اساسی و طبق نظامنامه داریم چرا اکل از قضا می‌کنیم؟ شما اگر این قانون اصلاحی مورد نیازتان نبود من از تنظیم کنندگان این لایحه و از کسانی که امروز تصویب ۳۰ ماده و چند تبصره را خواسته‌اند می‌پرسم آیا در لحظه اول احساس نیاز نمی‌کردید در فاصله ۱۰ روز احساس نیاز کردید؟ نمیدانستید کجا کسرو نقص دارد و کجا احتیاج بيك ماده جدید و يك تبصره جدید دارد؟ آیا نمیدانستید درسم قانونگذاری چگونه است که باید يك روز موادی که کوچکترین ارتباطی بلایحه بودجه ندارد دیوارید، سپس تفکیک کنید، این از اصول بدیهی است انبئای قانونگذاری است چرا مجلسین را در محظور می‌گذارید، چرا از مسیر صحیح نمی‌روید که ما مجبور شویم ۱۰ ماده را باین صورت تصویب کنیم؟ کجاست آن مورد مذاقه‌ای که باید در قانون بشود؟ بهر حال از لحاظ اصول بنظر بنده با احترام فراوان و احترامی که از صمیم قلب بمجلس سنا که مجمع مردان بزرگ، مردان خبره، مردان متدین است دارم اعتقاد دارم که مجلس شورای ملی باید حافظ حقوق خودش باشد آنچه را که قانون اساسی با او عطا کرده (اهری - مجلس هم بوظیفه خودش عمل کرده) جناب آقای اهری اصل ۴۶ قانون اساسی را عرض کنم، و جداناً من تا معتقد نیاشم خدا را بشهادت می‌طلبم که محال است کلمه‌ای را بر مبنای احساس بگویم تا اعتقاد نباشد اصلاً نمی‌گویم ممکن است اشتباه بکنم بشر جایز الخطاست اقلایین

اشتباه را روشن بفرمائید همه اهل فضل هستید این عبارت قانون اساسی چه می‌گوید «مگر امور مالیه که مخصوص بمجلس شورای ملی خواهد بود و قرار داد مجلس در امور مذکوره با اطلاع مجلس سنا خواهد رسید» دقت کنید با اطلاع مجلس سنا خواهد رسید که مجلس مزبور ملاحظات خود راه ملاحظات است نه مصوبات، «ملاحظات خود را بمجلس ملی اظهار نماید، ولیکن مجلس ملی مختار است ملاحظات مجلس سنا را بعد از مذاقه لازمه قبول یا رد نماید» بنده استدعا می‌کنم خالی از هرگونه تعصب این عبارت، عبارت رساست، انشاء بسیار خوبی دارد کلمات همه در جای خوبی استعمال شده سیاق عبارت را توجه بفرمائید اظهار ملاحظات از کلمه ملاحظات چه استنباطی می‌شود؟ نظر، نظر مشورتی است بنده معتقدم و اثبات می‌کنم که مشورت راجع بمصوبات خود مجلس است نه زاید بر آن بنده اگر خواستم امروز وجه معینی که دارم در يك مسیر صحیح مصرف کنم از شخص خبره‌ای می‌پرسم این پول موجود را بنظر تو در چه راهی مصرف کنم؟ نظر مشورتی نسبت بمصوبه خودمان می‌خواهیم ما اصلاً نمی‌خواستیم و چنین نظری نداشتیم که وزارت دارائی يك محکمه‌ای را که درباره مالیات باید رسیدگی کند متزلزل کند، چنین نظری نداشتیم، مشورت در این باب نمی‌خواستیم کجا گفته بودیم راجع باین امر مشورت می‌کنیم؟ مشورت در مصوبه خودمان، نه در اموری که اصلاً مورد بحث ما نبوده، یعنی ما آنقدر اشعار بمطالب نداریم که بدانیم به چه نیاز داریم، نمیدانیم چه پیشنهاد باید بدهیم؟ نمیدانیم چه ماده‌ای یا تبصره‌ای باید ضمیمه بشود؟ این مجلس آنقدر قدرت ندارد که این مطالب را خودش در ضمن لایحه بیاورد ما گفتیم آنچه را که ما تصویب کردیم شما درباره آن نظر مشورتی بدهید که آیا این مجموع مصوب ما بهتر است که در این قالب ریخته بشود یا در قالب دیگر، اما اینجاده ماده متفاوت اضافه شده با چندین تبصره پس این زاید بر شور است، عرض کردم با احترامی که برای مجلس سنا قائلم، ولی احترامی هم از صمیم قلب برای مجلس شورای ملی و حقوقش قائلم این لایحه به سنا رفت و اموری که مورد شور نبوده اضافه

کنده، آیا این صحیح است این مطلب را بطور قطع و یقین هیچ نماینده مجلس پیشنهاد نمی‌کند که محکمه‌ای که باید با اصول و قواعد رسیدگی کند طرف دعوا قدرت عزل و نصب آن را داشته باشد این می‌شود محکمه متزلزل و مرعوب، قاضی که احساس می‌کند بعزت رأیش ثابته‌ای بعد معزول می‌شود مرعوب و متزلزل است انت الخصیم وانت الحاکم فینا تو خود مدعی و خودت قاضی پس دادرسی به کجا ببریم؟ قضاوت پیش قاضی که میتواند با ابلاغ وزیر دارائی نصب شود با ابلاغ وزیر دارائی عزل بشود آیا اینست معنی قضا؟ شما بمحکمه‌ای دعوائی را ببرید که طرف دعوا آنجا نشسته و قدرت فائقه بر محکمه دارد بطور قطع این پیشنهاد از طرف نمایندگان ملت نیست. این پیشنهاد خواست دولت است و بمصلحت دولت هم نیست نماینده نمی‌تواند پیشنهاد خرج بدهد. در بعضی موارد پیشنهاد خرج دیدیم شما بقایای مالیاتی و امور خسارت دیر کردش را در اختیار وزیر دارائی قرار دادید آیا و جداناً اینکار مدت نمی‌خواهد؟ اگر این مؤدی تا بیست سال مراجعه نکرد حقش محفوظ است؟ اما شما برای خردل‌ها قانونهای غلاظ و شداد می‌نویسید ولی برای بقایای مالیات و مالیات دهندگان که وظیفه خود را انجام نداده‌اند يك وسعت نظر عجیب دارید این وسعت نظر خوب است ولی نسبت به همه این پیشنهادات نمایندگان ملت نیست، چرا مجلسین را دولت باتکاء اکثریت در محظور می‌گذارید؟ بگذارید این امور در مسیر اصلی خودش سیر کند، شما می‌توانستید يك ماده واحده بیاورید در اصلاح لایحه چند ماده بیاورید که دوشوری بشود بنده از جناب رئیس مجلس شورای ملی و جناب دکتر المونی تشکر می‌کنم که این لایحه را در فرم دوشوری به کمیسیون آوردند، و اتفاقاً تشکر می‌کنم. این ثبت میشود در مجلس بعنوان يك دقت زاید الوصف نمایندگان. آیا به کمیسیون که آمد هیچکس هیچ پیشنهادی نداشت پس برای چه به کمیسیون رفت چرا بعقب انداختند؟ چرا رفت به کمیسیون برای آنکه نظر صائب نمایندگان مطرح شود؟ اما گفته‌اند: آنچه البته بجائی نرسد فریاد است. گفتند قبول هم کردیم ولی در قالب انجماد الفاظ مانده

کلمه شور و مذاقه لازم، مفهوم دوشوری دارد. مفهوم این را دارد که باید قانون در مسیر خودش بیاید پیشنهاد بشود تصویب بشود نقد بشود انتقاد بشود و این قانونی است که برای سرنوشت ملت دقت باید در آن بشود نه اینکه بگوئیم حرفت را تصدیق می‌کنیم ولی چه کنیم انجماد الفاظ اجازه نمیدهد پیشنهاد را قبول کنیم بنده برای حفظ اصول استدعا می‌کنم دولت، که بنده بفرد آقایان احترام می‌گذارم و معتقدم که همه و همه معتقد به اصول قانون اساسی هستند و احترام می‌گذاریم به قانون اساسی و نظامنامه استدعا می‌کنم این را منصف بکنیم از این صورت و دولت لایحه‌ای بیاورد. با قید فوریت هم میشود لایحه بیاورد اگر نیاز فوری دارد يك هفته و ده روز دیگر هم صبر کند ولی بگذارید مسیرها بجای خودش بماند مجلس را در کوره‌راه نبرید این قوانین بایستی شور بشود بنده این نکته را عرض کنم به همه آقایان نمایندگان اجازه بفرمائید اعتقاد را عرض کنم محکمه‌ای که باید با اصول رسیدگی کند اگر همیشه متزلزل باشد چه کسی اعتماد به چنین محکمه‌ای دارد و اما چه تفسیر میشود؟ آقای کاشفی من مؤدی می‌گویم وزیر دارائی خواسته است نظر خودش را به قضات آن محکمه تحمیل کند و خواسته است يك نفر را که زیر بار نرفته بلافاصله ابلاغ عزلش را بدهد عجیب! رئیس این محکمه و رئیس شورای عالی با فرمان همایونی منصوب میشود کسی که فرمان همایونی دارد چطور میشود با مروزیر کنار گذاشته بشود؟

اهری - مدیر کل هم فرمان دارد.

حکمت یزدی - جناب آقای اهری مدیر کل فرق میکند مدیر کل مدت ندارد قاضی مدت دارد این برای مدت معینی حکم برایش صادر میشود دقت بفرمائید بنده نمی‌خواهم باز کنم مطلب را باید بگویم ولی اگر گفت که من می‌خواهم باشم تقصیری هم ندارم بچه دلیل کنارش می‌گذارید چرا بخواست وزیر؟

اهری - روی مصلحت.

حکمت یزدی - مصلحت را خود قاضی تشخیص میدهد بحث اصالة الصحة اصالة البرائة چه میشود همه اشخاص تمایل بخوبی دارند «کل مولود یولد علی الفطرة» همه بفطرت پاک و درستی هستند و خلافتش باید ثابت بشود

بنده دیگر عرضی ندارم معذرت میخوامم از تصدیمی که دادم این مطلبی بود که از لحاظ اعتقاد شخصی عرض کردم هر چه مجلس تصمیم بگیرد برای من هم محترم است (احسن).

رئیس - آقای اهری بفرمائید.

اهری (رئیس کمیسیون دارائی) - جناب حکمت یزدی در مورد لایحه بودجه که چرا تبصره های مربوط به مالیات های مستقیم ضمیمه بودجه کل کشور تقدیم شد کراراً اینجا صحبت شده ، بنده میخوامم برای روشن شدن ایشان توضیح بدهم که قسمت اعظم تبصره هائی که میفرمائید از اول سال ۵۳ باید اجرا بشود بنابراین در موقعی که دولت لایحه بودجه را تقدیم کرده بودمدتی وقت مجلس را گرفته بود امکان اینکه دولت لایحه جداگانه برای لایحه اصلاح مالیات های مستقیم بدهد نبود و امکان داشت که تا آخر اسفند بتصویب نهائی نرسد و غالب این تبصره هائی که اجرایش ضرورت دلورد از اول ۵۳ عمل نشود دولت این اصلاحیه را ضمیمه بودجه تقدیم کرد البته مجلس شورای ملی وظیفه قانونی خودش را طبق آئین نامه ای که داشت عمل کرد این تبصره ها را جدا کرد و لایحه ای جداگانه بصورت دو شوری در مجلس مطرح شد و در کمیسیون بررسی گردید آنجا رسیدگی شد و بنظر آقایان رساند و بتصویب رساند و اما در باره اظهار ملاحظات مجلس سنا فرمودید خود حضرتعالی همچنین همه ما بفضیلت و تقوی و سوابق همه سناتورها معتقدیم ولی چه کسی در مملکت جرأت دارد برخلاف قانون اساسی صحبت کند و عمل نماید برخلاف قانون اساسی محال است کاری انجام شود آقایان اینجا تصویب فرمودند و این لایحه رفت بمجلس سنا برای اظهار ملاحظات، مجلس انقلاب شما بهتر میدانید و در کمیسیون دارائی تشریف دارید نه تنها از مجلس سنا، از اطاق بازرگانی، از متخصصین، هر کس که در مملکت صاحب نظر است از آنها نظر میخوامم و میگویم قانون اصلاح مالیاتها مطرح است هر نظری اطاق بازرگانی، اطاق اصناف، هر فرد دیگری که وارد است نظری دارد بدهد بنابراین چطور میشود مجلس سنا، یکمده نمایندگان صاحب نظر

بنظرشان مطالبی برسد اظهار نظر نکنند و برای بررسی شما نفرستند؟ این وظیفه ما است که چه در کمیسیون چه در مجلس یا قبول کنیم یا رد کنیم اما در مورد حذف همکار بسیار عزیز من که بنده همیشه بایشان احترام دارم و در تمام جلسات کمیسیون دارائی بخصوص وقتیکه لوایح مالی مطرح است جناب آقای فرهادپور که با دقت و بی نظری آنجا تشریف میآورند و پیشنهادهائی میدهند ایشان پیشنهاد حذف ماده ۲۵۶ اصلاحیه را داده بودند همچنین پیشنهاد حذف تبصره ۲ ماده ۳۱۰. پیشنهادهای ایشان در کمیسیون مطرح شد ایشان با علاقه حاضر شدند که بحث بشود روی پیشنهاد بحث کردیم معاون پارلمانی وزارت دارائی توضیح دادند فلسفه اینکه در مجلس سنا این را قبول کردند به تفصیل درباره آن بحث شد البته ما هم نظری داشتیم. شما بفرمائید وقتی لایحه را برای شور دوم فرستاده بودند آنجا با اعضای کمیسیون نظری چرا ارائه نفرمودید. و این نظر هاروی این مسئله میچرخند که در ماده ۲۵۶ میگفتید وقتی شما عضو شورا را عوض بکنید برای اینکه حقی تفسیح نشود اضافه کنید که وزارت دارائی مکلف است کاری که همطراز این پست باشد باو بدهند مانند قانون استخدام کشوری که بتصویب رسید و عمل میشود این صراحت دارد که هیچ کارمندی را نمیشود از کار برداشت مگر اینکه پست همطراز آن داده بشود پس وقتی در قانون استخدام چنین تکلیفی هست مسلم است موردی ندارد که چیزی اضافه یا کم کنیم بنابراین چون نظر مجلس سنا نظر مشورتی بود وقتی ما دیدیم که با این صراحت نظر تأمین است وزیر دارائی مطلقاً نظری ندارد که اعضای شورا را مترزل کند. این اعضای شورا کارمندان رسمی وزارت دارائی هستند قاضی نیستند این اعضا را وزیر دارائی بانظر خودش با رضایت خاطر تعیین میکند بنابراین این عنادی ندارد که عضو شورا را بردارند بنده نمیخوامم مطرح کنم ولی وقتی از وزیر دارائی مسئولیت مالی مملکت را میخوامم وقتی این اختیارات را باو میدید که کسی را بگذارد آنجا وقتیکه می بیند این شخص شم قضائی ندارد آدم خوبی است ولی قاضی خوبی نیست آیا نمیتواند وزیر دارائی او را بردارد و پست دیگری

بدهد؟ به کسیکه خودش اداره میکند باید این حق را بدهیم حتی در تبصره ۳۱۰ برای همکاران محترم من توهم حاصل شده بود که دولت میخواهد حقوقی رایبخشد اینها پرونده هائی است مربوط به سالهای ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ و اینطرف و مؤدی ازین رفته کسی حاضر شده بدهی را بدهد مثلاً بدهی مال عمومی من است من اصل بدهی را با احترام او حاضرم بدهم ولی زیان دیر کرد آن صد برابر اصل بدهی است نمایندگان محترم انصاف بدهید از کسیکه ۱۰۰ تومان مالیات را که بآن صورت باید میداد الان ۱۰ هزار تومان بگیرند مسلماً ما هم اینجا این پیشنهاد را نکردیم اگر زمانی گذاشته شود این نامحدود است و مؤدی در انتظار خواهد بود و مراجعه نخواهد کرد چون در تبصره صراحت دارد که وزیر دارائی می تواند ببخشد معاون وزارت دارائی و وزیر دارائی قبول کردند که بمحض تصویب این لایحه آگهی کنند و به این مؤدیان آخرین مهلت را بدهند که ظرف مدت معینی از این اختیاری که تنها به وزیر دارائی داده شده استفاده کنند و اصل بدهی را پردازند والا اگر نامحدود و استمراری باشد صحیح نیست بنابراین جناب حکمت یزدی با ملاحظه ای که خودتان فرمودید در کمیسیون دارائی ما بدون تعصب با دقت و بی نظری آنچه در صلاح دولت و ملت است انجام میدهم نه میخوامم حقوق ملت را تفسیح کنیم و نه میخوامم ارفاقی برای دولت قائل بشویم این پیشنهادها که برای مجلس شورا فرستاده شده همه در طریق صحیح و در طریق کم کردن بار مؤدی و فاصله بین مؤدی و مأمورین وزارت دارائی است و بنده اطمینان میدهم الان موضوع وصول دارد بجائی میرسد که مأمورین وزارت دارائی با مؤدی نزدیک می شوند و همدیگر را درک می کنند و فاصله گذشته دارد از بین می رود و ما روزی را انتظار داریم که وزیر دارائی بیاید در مجلس و این گزارش را بدهد که مشکلات وصول بتمام معنی حل شده امر وصول نه در ایران در تمام دنیا مشکلاتی دارد همه میخوانند مالیات کم بدهند ولی باید از وزارت دارائی تشکر کنم که این مشکلات دارد بندریج ازین می رود و این اصلاحیه ای که پیشنهاد شده بود که در رد یا قبولش مجلس مخیر است برای این منظور بود و چون کمکی بود بمردم کمیسیون پذیرفت و گزارش را تصویب کرد (احسن).

رئیس - آقای فضائلی بفرمائید.

فضائلی - تصور میکنم که اگر توجه دقیق تری بیانات آقای حکمت یزدی میشد، جناب آقای اهری، خیلی طرز صحبت عوض میشد و طرز جواب جنابعالی هم عوض میشد. اولین نکته ای که فراکسیون حزب مردم بر آن تأکید میکند، توجه دادن بدولت و وزرای محترم است، توجه دادن باینکه در تقدیم لوایح بمجلسین رعایت خصوصیت های قانون اساسی و آئین نامه مجلسین را آنطور بکنند که در موقع رسیدگی، مجلسین مواجه با اشکالاتی نشود و در این کار يك نوع صمیمیت و يك نوع علاقه خاص، توجه خاص باصول قانونگذاری و مراحل آن داشته باشد این يك توصیه بسیار بجائی است. حتی نماینده محترم اکثریت هم مسلماً با این توصیه کلی مخالفتی ندارند. توجه بفرمائید، مسائلی که از طرف دولت بمجلسین عرضه میشود لوایحی که تقدیم میشود. بعضی از آن لوایح مثل لوایح مسالی بطوریکه ملاحظه فرمودید در اصل قانون اساسی که قرائت شد، از اختصاصات مجلس شورای ملی است و نظر مجلس سنا، نظر مشورتی است. اما در بسیاری مسائل دیگر هر دو مجلس نظر تصویری دارد. توجه بفرمائید. در آن موردی که نظر سنا، نظر استصوابی است، اگر لایحه اول بمجلس سنارفته باشد و مجلس سنا تمام مراحل قانون گذاری خودش را گذرانده باشد و لایحه را برای تصویب مجلس شورای ملی بفرستد، مجلس شورای ملی رأس رسیدگی میکند. دوشور در باره اش انجام میدهد. پیشنهادهای نمایندگان میرسد و رویش تصمیم نهایی را میگیرد. یا موافقت میکند یا نظرات دیگری دارد، بر میگردد به مجلس سنا. در مورد مسأله ای که مجلس شورای ملی باید رسیدگی کند و نظر مجلس سنا نظر مشورتی است، این نظر مشورتی که از مجلس سنا می آید، با توجه بهمان اصولی که فرمودید که سنا يك مرکزی است که نظر مشورتی او بسیار محترم است ولی مجلس شورای ملی در باره رد یا قبول آن باید رسیدگی دقیق بکند ما وقتی اختیار رد کردن داشته باشیم، رسیدگی نکرده که رد نباید بکنیم. دولت باین نکته باید توجه داشته باشد. وقتی مسائل تازه ای را میخواهد عنوان کند، در ردیف سایر مسائل که



میرود برای نظر مشورتی نبرد آنجا، بکسر بیاید اینجانادر مسائل مالی طرز و رویه قانون گذاری در باره اش اعمال بشود. دو شوری باشد، نظرات همه نمایندگان گرفته بشود، بمجلس سنا برودا ملاحظات مجلس سنا در مورد آن اعمال شود. اساس گله فراکسیون حزب مردم درباره این لایحه روش وزارت دارائی است و میخواهیم اینکار دیگر تکرار نشود. اگر مسائل جدیدی دارد که جنبه مالی دارد اول بیاورد بمجلس شورای ملی، تمام مراحل قانون گذاری رویش دقیقاً عمل شود آنگاه بروده مجلس سنا برای نظر مشورتی و این صحیح نیست که مثلاً ۵ ماده بیاید اینجا یک مرتبه با ۷۰ ماده از مجلس سنا برگردد مسا میتوانیم اگر بخواهیم مانند نظر تصویبی رویش عمل کنیم. اگر رد کنیم که صحیح نیست، یک جا قبول کنیم که رسیدگی نکرده صحیح نیست. این تقاضا و تذکره همدارما بدولت است که متباعد چنین رویه ای تعقیب نشود. مخصوصاً از مقام ریاست مجلس شورای ملی تقاضا داریم که با توجه و احاطه کاملی که بمسائل دارند عنایت بفرمایند، روی چنین کاری که متباعد باز بحث خواهد شد، جلوی این کار را بگیرند که تکرار نشود. نظر دیگری نداریم.

**رئیس** - نظر دیگری نسبت به گزارش کمیسیون دارائی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به گزارش کمیسیون دارائی، خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. نسبت به این لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

**فروهادپور** - بنده دو پیشنهاد حذف داشتم که در کمیسیون قبول نشد مطرح بفرمائید.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی آقای مهندس صائبی) اعلام شد. در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد.

**آقایان:**

سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرنندی - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید کتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - دکتر فروزین - ملک افضلی -

عبدالحسین آموزگار - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پروا عظیم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محدودلی قراچورلو - مجله کیوان - عباس میرزائی - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - اخلاقی - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدیقیانی زاده - دکتر گایگ هواکیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی - دبیم - انشاء - فهیمی - کمالوند - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبیب اللهی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - خانم اولیاء - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رحیمی بهمانی - مهندس پروشانی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمعی - دکتر موتقی - شیخ الاسلامی - فیاض - غلامرضا بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری - بوداغ زاده - پوربردباری - بدرخانی - دکتر بازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر پیر - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - چنگیزی - خانقاهی - حیدری - جوانشیر - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دکتر منتظری - دکتر راد - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پروا عظیم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمد ولی قراچورلو - مجد - کیوان - عباس میرزائی - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - اخلاقی - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی -

دکتر وجیه الله صدر - رامبد - فخر طباطبائی فضائلی - ظفر - طباطبائی دبیا - عبدالحسین طباطبائی - موقر شیخ رضائی - کریم بخش سعیدی - ساگینیان - کشفی - دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر - نامور - دکتر نصیری ناروئی - میر افضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسگری عزیز مرادی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شیبانی - اسمعیل خزیمه - دکتر شریف امامی - فرهادپور - قاضی زاده - قدر دان - کورانلو - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری دکتر مرتضوی - دکتر وفا - اکبر مسعودی - مظهری - مهندس عبد الحمید معینی - دکتر وزیری - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - خانم دکتر گرگانی - طرفی - آقایان - دکتر بوذرجمهر مهر .

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق : ۱۹۷ رأی .

آراء مخالف : ۳۳ رأی

**رئیس** - لایحه ۱۹۷ رأی موافق و ۳۳ رأی مخالف تصویب شد، بدولت ابلاغ میشود .

**موافقین - آقایان:**

دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرائی - حی - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - دکتر نصیری - ناروئی - میر افضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسگری - عزیز مرادی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - قاضی زاده - قدر دان - کورانلو - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - اکبر مسعودی - مظهری - مهندس عبد الحمید معینی - دکتر وزیری - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - خانم دکتر گرگانی - طرفی - آقایان - دکتر مهر - کمالوند - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر

حبیب اللهی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - خانم اولیاء - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رحیمی بهمانی - مهندس پروشانی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمعی - دکتر موتقی - شیخ الاسلامی - فیاض - غلامرضا بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری - بوداغ زاده - پوربردباری - بدرخانی - دکتر بازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر پیر - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - چنگیزی - خانقاهی - حیدری - جوانشیر - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دکتر منتظری - دکتر راد - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پروا عظیم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمد ولی قراچورلو - مجد - کیوان - عباس میرزائی - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - اخلاقی - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی -

بختیاری پور - دکتر صفائی - صدیقی زاده - دکتر گایگ  
هواکیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی - دهیم -  
انشاء - فهیمی .

## مخالفین - آقایان :

دکتر آزاد - دکتر عبدالهدی لنگرودی - احتشامی -  
خانم اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها -  
پرویزی - نژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسمعیل  
خزیمه - دکتر ترسی - رامبد ضیاء رضوی - مهندس رهبر -  
زهناب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی -  
دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - عبدالحسین طباطبائی -  
طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - فضائلی -  
کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی - موقرنامور - نجد شیبانی .

۱۳ - تقدیم لایحه تاسیس صندوق پس انداز ثابت  
افسران و درجه داران کادر ثابت ژاندارمری کشور  
بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور

رئیس - خانم صوفی بفرمائید .

بانو صوفی (معاون وزارت کشور) - با اجازه مقام  
معظم ریاست و نمایندگان محترم ، منظور بهره مند شدن افسران  
و درجه داران کادر ثابت ژاندارمری کشور از مزایای  
پس انداز ، لایحه تاسیس صندوق پس انداز افسران و  
درجه داران کادر ثابت ژاندارمری تقدیم میشود و تقاضای  
تصویب آنرا دارد .

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع  
میشود .

۱۴ - اعلام وصول و قرائت نامه لایحه رسیده از مجلس  
سنا (لایحه مجازات اخلاطگران در صنایع)

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است ، قرائت  
میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۲۹۰۴۳ مورخ ۱۳۵۲/۱۰/۹ آن  
مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و  
استخدام) در قبال لایحه شماره ۶۷۳۶۲ مورخ  
۱۳۵۲/۹/۱۳ دولت راجع بمجازات اخلاطگران در  
در صنایع در جلسه روز دوشنبه ۱۳ اسفندماه ۱۳۵۲ مطرح  
گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید .

بفرمایند مقام ریاست بعد از این وقتی حرفی قبل از دستور ،  
بعد از دستور داریم لاقلاً معاون پارلمانی مربوط اینجا  
باشد . بهر حال مطلب بر پایه اهمیت و تأثیر این فرمان در  
سرنوشت آینده مملکت است و تذکر من تذکر توجه  
دادن اولیای وزارت آموزش و پرورش با اهمیت و بزرگی  
چنین فرمانی است و احساس مسئولیت در قبال اجرای  
این فرمان . در چند شب گذشته ما جسته و گریخته در  
روزنامه ها مطالبی می خوانیم و می خوانید که بنظر من  
نباید اجازه داد که چنین مطالبی تکرار شود .  
من فکر میکنم از دقیقه صدور این فرمان احدی اجازه ندارد  
که بابت تحصیل در دوره ابتدائی و راهنمایی از يك  
فرد ایرانی کوچکترین پولی بگیرد .

این چه حرفی است و چه مصلحتی است که وزارت  
آموزش و پرورش در روزنامه اعلان می کند که اگر  
پول گرفتند مامستول پس دادنش نیستیم . من میخواهم ببینم  
چه کسی جرأت این را دارد که متبعد از يك نفر ایرانی  
پولی مطالبه بکند که وزارت آموزش و پرورش میگوید  
اگر از کسی پولی گرفتند مامستول نیستیم و مانمی توانیم  
پس بدیم . اینجاست که بیاد این اصل افتادم که کسانی  
که مدافع آموزش و پرورش انتفاعی بودند نمیتوانند  
مجریان خوبی برای اجرای فرمان آموزش و پرورش  
ملی و مجانی باشند . فکر آنها ، مغز آنها فرم گرفته در  
دفاع از سیستم آموزش و پرورش پولی و نمیتوانند  
تجسم کنند که مفهوم و منظور و هدف غائی از این فرمان  
این است که باید در سطح مملکت ، بچه روستائی ، بچه  
کارگر ، بچه اعیان ، بچه فقیر مساویاً از امکانات  
آموزشی برخوردار شوند . و با همه آنها در يك سطح  
عمل شود و تعلیمات در سطحی باشد که تمام این افراد  
بتوانند از همه امکانات یکنواخت استفاده بکنند ، تا  
در مسابقه دانشکده ها بتوانند در شرایط مساوی با بچه  
های اعیان مسابقه بدهند . من تعجب میکنم ، کسانی که  
فکر میکنند مقصود از این فرمان این بوده است که بچه  
های اعیانی که به مدارس پولی میرفتند مجدداً در همان مدرسه  
مجانمی اسم نویسی کنند در اشتباهند . هر مدرسه در هر محل  
باید اطفالی که در شعاع آن مدرسه زندگی میکنند ،  
بر اساس آدرس و محل سکونت آنها را پذیرند .

اعم از اینکه فقیر باشد یا غنی ، دیگر اجازه نمیشود داد  
بچه ای از ۸ کیلومتر آنطرفتر با ماشین کادیلک دم این  
مدرسه ها پیاده بشود ، برای اینکه بگوید دلم میخواهد باین  
مدرسه بیایم . اولیای آموزش و پرورش باید هدف نهائی  
این فرمان را درک بکنند یا فکرشان را عوض بکنند  
و خودشان را تطبیق بدهند یا برای اجرای چنین وظیفه  
خطیری میدان را برای کسانی که آمادگی بیشتر ، اعتقاد  
زیادتر و تسلط بیشتر در انجام اینکار میتوانند داشته  
باشند ، خالی بگذارند . ما فرصتی برای اتلاف وقت  
نداریم . مواهی که از طرف رهبر مملکت ب مردم مملکت  
ارزانی میشود . بایستی بهترین صورت و کاملترین  
وضع از آن استفاده کنیم . و من تذکر این مسأله  
را در ابتدای این امر و اولیای آموزش و پرورش  
که در مقام تنظیم مقررات برای پیاده کردن چنین فرمانی  
هستند ، لازم میدانم تا فکر گذشته را از سرشان بیندازند  
بیرون عادت بآموزش و پرورش انتفاعی و پولی و لوکس  
را فراموش کنند . امروز همه بکنواخت و یکسان از  
مزایای این فرمان استفاده میکنند بایستی در سطح مساوی  
از روستا تا خیابان وزراء همه بچه های مملکت در يك  
شرایط از يك امکان در سطح آموزشی استفاده کنند  
نماینده اکثریت نسبت بکسر کار تربیت معلم در نطق قبل  
از دستور مطلبی فرمودند ، من هر چه فکر کردم دیدم که  
حزب ما ، گروه مادر این مسئولیت کوچکترین سهمی ندارد  
۱۰ سال است که آموزش مملکت را با برنامه حزبی  
اداره می فرمائید . امروز احساس کسر معلم می فرمائید .  
خوشحالم که تازه امروز ، فردی از شما این احساس را  
کرد و تذکر داد . من نمیدانم چند سال آینده مسئول این کار  
که خواهد بود و چه خواهد کرد ؟ و کی جوابگوی آنچه  
لازمه اجراء برنامه هست خواهد بود .

محاسبه تعداد اطفال واجب التعلیم و امکانات و  
ضروریات و معلمی که برای اینکار لازم است ، و رسیدن  
بچنین هدف در يك ظرف زمانی ، ده ساله کار مشکلی نبود . هر چه  
بیشتر وقت بخواهید . اما روزی را تعیین بکنید که باین  
هدف برسید و کسی از خود شما پشت این تربیون نگوید ،  
که من نمیدانم مسئول کمبود تربیت معلم و دبیر کیست ؟  
مسئول این کمبود تربیت معلم و دبیر دولت حزبی شما

است و بایستی باین مسئولیت توجه بیشتر بکند. اگر در گذشته کوتاهی شده است در آینده با سرعت بیشتر، با گام بلندتر، با جدیت زیاد تر این کمبود باید پر شود. (احسن) جای شك نیست که مادر مراکز روستائی و در شهرهای دور افتاده کمبود معلم و وسایل داشتیم و با نظام جدید آموزشی برخورد میکنیم که در مدارس راهنمائی در کهگیلویه لایر اتوار مثل تهران شماندارند. برای ۴۸۰ دبستان فقط ۱۱ دبستان راهنمائی وجود دارد در نمدانم محصول ۴۸۰ دبستان به چه کیفیت دریا زده مدرسه میتواند جا بگیرد این نشان دهنده اینست که در سیستم آموزشی گذشته سدها و مواعینی وجود داشته است، جلو نسل جوان این مملکت که شهر نشین نبودند، و امروز در پرتو عنایت رهبر بزرگ ملت ایران این حق ضایع شده آنها تأیید شده است و تأکید شده است و وظیفه ماست که وادار کنیم اولیای وزارت آموزش و پرورش این حق را به بهترین صورت تأمین کنند. باید امکانات مملکتی بنسبت جمعیت و اطفال واجب التعلیم در مناطق داده شود و اعتبارات سرانه بهر منطقه داده بشود راه حل هائی هم که برای کمبود جنبه های فنی و معلم ارائه شده است از طریق استفاده از کاست و از طریق تشویق پاره ای از معلمین و دادن اضافات و مزایا بهر کیفیت که ممکن است فرستادن این معلمین بمدارس که کمبود دارند و هماهنگ کردن و یک نواخت کردن سطح تعلیم و تربیت و آموزش در مدارس سراسر کشور که خوشبختانه نمیتوانم بگویم مدارس ملی یا دولتی چون تمام مدارس مملکت بموجب فرمان در اختیار ملت ایران است و خوشوقتیم که امروز یک دوره آموزش هشت ساله مجانی و رایگان برای تمام کودکان این مملکت داریم، مطلب دیگری که خواستم عرض کنم اینست که در زمستان امسال همزمان با طرح بودجه در مجلس بالاخره بر اساس خواسته ها و تقاضاها از طرف دولت این عنایت شد که ۲۸ نفر از معاونین وزارتخانه ها بمنطقه کهگیلویه اعزام شدند و در طرف یک هفته با مردم تماس گرفتند و خواسته ها و توقعات مردم را در گزارشها منعکس کردند، خواستم بدولت توجه بدهم باینکه هر یک از این برنامه ها متناسب با خودش احتیاج بزمن مشخص دارد، آنچه زودتر امکان پذیر است دستور بفرمایند که زودتر

انجام بشود تا در این مردم نور امیدوی که با اعزام این هیئت دمیده شده است باقی بماند و با توجهی که دولت کرده است با انجام کار و نشان دادن اینکه این بار کار است نه حرف، لااقل اقدامات مقدماتی انجام بگیرد. اهم مسائلی که این مردم میخواهد مسئله راه و تعمیر راههای موجود است یکبار عرض کردم راه یاسوج اردکان و اردکان فارس بشیراز راه اساسی برای مردم بویراحمد است ولی متأسفانه این راه کامل نیست و در زمستان امسال برف و بارندگی شدتی بوده است که مردم آن منطقه چهل روز در محاصره برف بوده اند از خانم صوفی این انتظار را داریم که این ابلاغ را بفرمایند در آن منطقه بطوریکه بمن گزارش دادند رودخانه ها امسال حالت طغیانی دارند و استدعا بمان این است که آمادگی در فرمانداری فراهم بشود و اگر فرماندار در تهران است این توصیه را بایشان بفرمائید قسمتی از حوزه انتخابیه بنده که در منطقه فارس قرار دارد و من نمیدانم در هفته فارس که خود وزارت کشور دعوت کننده بود و جدول مناطق انتخاباتی هم معین بود چرا از بنده دعوت نشد بهر حال این مردم که روی منطقه انتخابیه یاسوج رای میدهند سی هزار نفر اهالی اردکان متأسفانه با سیستم تقسیمات ناقص گذشته که انشاء الله روزی یک فرم کامل بیاورید هنوز در حوزه استان فارس است و چون بنده نماینده آنها در کهگیلویه هستم در آن استان با همه عنایتی که جناب آقای پیروز دارند مثل سایر شهرهای دیگر تابع آن استان، باینجا توجه نشده است تقاضا میکنم این نظر بنده را به وزارت راه منعکس بفرمایند این مردم در این زمستان راه میخواهند بوزیر راه مراجعه کردم و عنایت فرمودند و دستور دادند ولی از اداره فنی و راهداری وزارت راه نامه ای آمد که اداره راه کهگیلویه دستور داده ایم که راه اردکان بشیراز را باز کنند اصلاً کهگیلویه بار دکان بشهادت جوابی که معاون وزارت راه چندی پیش بمن دادند هنوز راه ارتباطی ندارد آنوقت چطور میتوانند بکمک مردم اردکان بیایند که برای آنها راه باز کنند این نوع مطالب در عصر انقلاب با امکاناتی که در اختیار استانداران هست نیازی باین که ما بیائیم و این جا بازگو کنیم نباید داشته باشد خودشان باید درک این مطلب را بکنند که کجا راه بند است و بکمک مردم بروند از ما هم اگر

کمکی برمیآید برای پی گیری مطلب کمک بگیرند مسئله اساسی که در روی مردم اثر فوق العاده خواهد داشت خدمت خانم معاون وزارت کشور باید عرض کنم اگر صدوسی و دو طرحی که برای آنها پیش بینی شده هر کدام بنسب زمانی لازم دارد از چند ماه تا چند سال یقین تکلیف موجودیت مرکزیت و تبدیل باستان شدن این فرمانداری یک نظر من نه احتیاج بزمن دارد و نه احتیاج بمطالعه بیشتر روزی تحت شرایطی که، تیمسار مایونی این منطقه را خوب میشناسد و میدانند بچه دلایلی پادشاه بزرگ ما و رهبر بزرگ ملت ایران با حسن درایت محلی را بنام مرکز فرمانداری کل معین کردند، برای اینکه بشود مشکلات این منطقه را با بافت اجتماعی خاصی که دارد مرتفع بکند و از این انتخاب و این مرکزیت شما در طول ده سال گذشته نتیجه مثبت گرفته اید آیا این کار خوب بوده و نفع شما بوده و در آن منطقه عمران و آبادی شده یا خیر؟ و اگر این فکر خوب و صحیح پیاده شده چه دلیلی دارد که امروز در مقام تغییر مرکزیت برمی آئید، یا با شایعات این مردم را طوری ناراحت می کنید که تمام تحرکشان برای سازندگی و برای عمران و آبادی متوقف شده به بنده اولیاء وزارت کشور یکبار پاسخ بدهند که اگر این مطلب قطعی است به مردم منطقه جواب بدهند که به

تشیلات شهادت زده نمیشود و این فرمانداری کل اگر به استانداری تبدیل شود مرکزیت آن حفظ میشود. این موجب آسایش خاطر مردم خواهد بود و بنظر من بزرگترین سرمایه گذاری در منطقه در مملکت انجام میشود و اگر خدای نکرده در پشت پرده دست هائی است برای تغییر، دلیل ارائه کنید و اگر دلایل منطقی و قابل قبول بود مردم قبول میکنند. ولی اینکه منافع شهر نشینان بعضی از شهرهای دیگر بخواهند به مرکزیت یک منطقه و به امید و آرزوی ۳۰۰ هزار نفر عشاير شاهدوست لطمه بزنند کار صحیحی نیست. انتظار دارم وزارت کشور و دولت جناب آقای هويداشب عید به مردم در مورد این مطلب یک جواب روشن عیدی مرحمت بکنند تا بزرگترین آرزوی این مردم بر آورده شود و بیش از پیش خدمت گزار شاهنشاه و مردم و دعاگوی دولت باشند (احسن - احسن).

#### ۱۶ - ختم جلسه

رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنیم، تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت یازده و چهل دقیقه جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی